"מעריב לילדים" בעמודים 21–23

אבי שמר, מנהל חברה

עכשיו יש לי מניע נוסף לקנות אופל אומגה: המחיר.

על אופל אומגה, מכונית השנה 87' באירופה, כבר שמעתי רבות.
אבל עכשיו יש לי מניע חזק לקנות אופל אומגה GLS: המחיר. כי עכשיו אופל אומגה בהנחת מחיר משמעותית שהופכת את אופל אומגה לעסקה כדאית עוד יותר. כן, עכשיו אופל אומגה GLS ב־74,974 ש"ח בלבד.
וזה עוד לא הכל. כי כשאני קונה אופל אומגה GLS אני מקבל גם:
מנוע 1.8 עם הזרקת דלק אלקטרונית (115 כ"ס), תיבת הילוכים אוטומטית 4 הילוכים (Overdrive), הגה כח, צמיגים 88"14R 185/70, מזגן אויר, מרכז בקרה ושליטה הכולל מחשב דרך, מערכת פיקוח והתראה. 4 חלונות חשמליים, נעילת דלתות מרכזית, גלגל הגה מתכוונן, משענות ראש קדמיות ואחוריות, אפשרות לכיוון גובה מושב הנהג, פנסי ערפל קדמיים ואחוריים, מראה חיצונית בעלת פיקוד חשמלי, גימור GLS ועוד.
אופל אומגה. אין מחיר לנוחות ולאמינות.

אתה מוזמן לנסיעת מבחן
רוצה לבחון את המכונית הבאה שלך? אתה מוזמן לנסיעת מבחן.
– פרטים בסוכנויות ובסניפים.

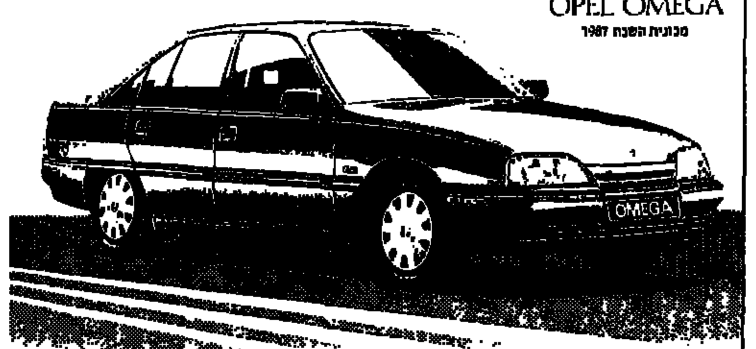
OPEL OMEGA
מכונית השנה 1987

משרד ראשי ותצוגה: פ"ת, ק. אריה, היצירה 6. טל. 9231873
אולמות תצוגה: תל אביב: דרך פ"ת 86, טל. 336911;
ירושלים: שלומציון המלכה 15, טל. 234536;
חיפה: דרך יפו 132, טל. 530281,
ב"ש: מורדי הגיטאות 96, טל. 70507.
ובשאר הסניפים והסוכנויות ברחבי הארץ

כולל מע"מ. לפי מחירון החברה מס. 19/88 מיום 12.7.88. וכפוף לשינויים.

OPEL
GM
Backed By The Worldwide Resources of General Motors

ליאו גולדברג בע"מ
המניע להצלחת אופל בישראל

השבועון לצעירים
מעריב לנוער
מעריב לנוער זה הקטע שלי
לפעמים הוא כל-כך מצחיק
הוא: הי, את עם השרשרת!
היא: אני?
הוא: כן, כן, את רוצה סיבוב?
היא: אתה מתכוון אלי?!
הוא: כן.
היא: מה הקטע שלך?
הוא: הקטע שלי זה ספורט ומדע
הקטע שלי זה פופ ואופנה...
היא: אה, איזה קטע... עכשיו
הבנתי אותך. מעריב לנוער!
הוא: כן, זה הקטע שלי.
היא: גם שלי!
אני חושב
שאני אשאר איתו
עד הצבא, לפחות
את"פרפ 88"אני קורא בפול-רולירים!
רק בזכותו מדרנה נכנסה
לחדר שלי... איזה פרסטר מגניב!
הוא נותן לי חיכוך מיני
מהמיך הלשיר
לפעמים אני כותבת לו

מתכון המהפכה

יעקב ישי, שר הספורט של ההסתדרות, רוצה לנתק את הספורט היצוגי־מקצועני ממועצות הפועלים □ הבעייה היא כיצד לכסות את חובות העבר □ קיסר חשב שמדובר במיליון ש"ח – הברפלד עידכן אותו שמדובר ב־7 מיליון □ בין המזומנים של ההסתדרות התייבש וישי צופה "שנות רזון" □ התמוטטות הפועל ת"א תדחוף את היוזמה

משה גורלי

שלב השאלה הזהה בכל ראיון עתונאי או כתבת־פרופיל, הוא פירוט ההעדפות והאהדות של נשוא הסיפור. ליעקב ישי אין היסוס כשהוא נדרש להערפותיו הספורטיביות: "נורא, נורא, נורא מחבב ספורט במקומות עבודה, ספורט עממי וספורט בבתי ספר לילדים ונוער".

משפט זה, הוא המפתח להבנת דרכו ומניעיו של החבר ישי במשבר הפוקד עתה את "הפועל".

יעקב ישי הוא יו"ר האגף לסטודנטים, צעירים, נוער וספורט בהסתדרות. בתרגום חופשי: מחזיק "תיק הספורט". אם תרצו: שר הספורט – האחראי המיניסטריאלי – על התאגדות הפועל.

ההתלבטות המסורתית של הפועל, בין ספורט עממי לספורט יצוגי, תובעת בימים כואבים אלה הכרעה. התמוטטותה הכספית של הפועל ת"א, חשפה את ערוותה של השיטה כולה. הפעם, בניגוד לעבר, לא נימצא עלה התאנה, בדמות מזומני ההסתדרות, לכיסוי הערווה והתובות.

גרעון בן־ישראל, בישיבת הוועדה המרכזת שדנה בגורל הפועל ת"א: "הבעיה היא שבכל העניין הזה השתררה איזושהי אווירה של: הברון ישלם. על חשבון הברון! ואנשים, שכאשר מדובר בחייהם הפרטיים לא היו מעלים על דעתם לעשות דברים כאלה, מרשים לעצמם, במין הפקרות וקלות ראש כזאת, להיכנס להתחייבויות, מתוך ידיעה שהברון ישלם. והגיעו הדברים לידי כך, שהפועל ת"א לא היתה מסוגלת להתגבר על שיפוץ המועדון בכפר שלם, מועדון שמשרת 50 אלף תושבים, כאשר היה מדובר על סכומים לא גדולים, אבל בו בזמן חתמו על חוזה עם שחקן, בסכום של 100–110 אלף דולר".

אין ספק שבהתלבטות זו, בין השחקן לבין כפר שלם, מעדיף החבר ישי את כפר־שלם. הספורט היצוגי הוא לדידו מקור כל הצרות: "הפועל ת"א לקחה את האליפות בכדורגל, אבל מה שהציבור זוכר ויזכור זה את הביזיונות שבאו אחר־כך". ישי כופר בדיווידנד האלקטוראלי של הספורט הייצוגי: "בירושלים הקבוצה המובילה והפופולארית היא בית"ר, אז מישהו הצליח לסכן את טדי קולק? הפועל ת"א זכתה באליפות, אז מישהו שיפר את סיכוייו נגד צ'יץ'? – שטויות! אני לא רואה את עשרות אלפי האוהדים. מה שראיתי, זה פחות מ־20 איש שבאו להפגין מול בית־ברנר".

ולסיום, גם המרכיב האידיאולוגי הקהה והמחוק זוכה מפיו לתיאור צבעוני תרתי משמע: "כאשר אתה מוצא ששלושה שחורים מתחרים מול שלושה שחורים, אין שום משמעות לעובדה, שהשחורים האלה מתחרים כחלק מערכת שמכונה בעיתונות 'האדומים' והאחרים מתחרים כ'צהובים'. יש לזה משמעות של איזושהי פסיכוזה שהתיקשורת נותנת לה הרבה אויר כדי להחזיק איזה דבר שחשוב לה וחשוב אולי לקהל הישראלי. אבל אנו כהסתדרות, לאט לאט, מאבדים את הכיוון".

זרים – זה לא הסתדרותי

את הכיוון ההסתדרותי חשוב לישי לשמור. הוא גאה בהחלטה שהעביר באחרונה, לפיה מותר לו לעכב כל החלטה של מוסדות הפועל, הנוגדת את אופייה של ההסתדרות. עד עכשו היה מרכז "הפועל" ריבוני – ומהיום כפופות החלטותיו לערכי תנועת העבודה. זרים בכדורגל, למשל, מנוגדים לאופייה של ההסתדרות, גורס החבר ישי.

אבל את המהלך החשוב באמת רואה ישי בניתוק הספורט היצוגי ממועצות הפועלים. דווקא ראגתו המופגנת לציפור נפשו, הספורט העממי, מניעה מוטיוואציה זו. הספורט "היצוגי", או מוטב לכנותו "המקצועני", מכביד על מועצות הפועלים, שנכשלו כליל בניהולו, כורעות תדיר תחת עול החובות שיצרו או ירשו – ואינן מצליחות להתפנות ליעודן האמיתי, קידום הספורט העממי.

לפני שנתיים גיבשו ישי ובן־ישראל את תוכנית הניתוק וגייסו למענה את תמיכתם של שלושת מזכירי מועצות הפועלים הגדולות: תדי קאופמן (ת"א), ניסן הרפז (ירושלים) ומשה ורטמן (חיפה). בחיפה, חשוב להזכיר, כבר הפקידו את קבוצת הכדורסל בידי איש עסקים וגם קאופמן היה פולט אנחת רווחה גדולה, ברגע שהיה נפטר מהאחריות לשתי "ספינות הרגל" של הפועל, הנוטות לטבוע תחת מטען החובות העודף שהעמיס עליהן הקברניט אלי מילר (מחזיק תיק הפועל במועצת פועלי ת"א).

הבריחה מהאחריות

קאופמן שמימיו לא שמע והתעניין בהאווי לאסוף או ביהודה עמר, מצא עצמו לפתע מול שוקת שבורה והאשמות מרוע איפשר את תעלולי מילר.

חיים הברפלד, בישיבת הוועדה המרכזת: "קאופמן לא צריך היה לאפשר לו לחתום על איזשהו מסמך בענין זה (החוזים המנוגדים לתקנון – מ.ג.), בלי שהוא, תדי, חותם את החתימה השניה שלו, על אותו מסמך. כי אחרת זו בריחה".

אולם, הענין לא פשוט. כדי להצליח, יש לגבש תוכנית שתתווה לא רק את דרך הניהול העתידי של הספורט היצוגי־מקצועני, אלא תמצא דרך להתמודד עם חובות העבר. לאחר גיבוש התכנית, יש לגייס את העוצמות הפוליטיות שיגלגלו אותה קדימה. בענין זה, משוכנע ישי, מזכ"ל ההסתדרות, ישראל קיסר, איתו.

עיקרי התכנית הן: יוקם מינהל מרכזי במרכז הפועל, המורכב מאנשי מקצוע, שתפקידו יהיה להעביר את ניהול הקבוצות לעמותות שינהלו את הקבוצות. בהנהלות העמותות לא יכהנו עובדי מועצת הפועלים, אלא אנשי מקצוע בעלי ידע וניסיון מוכחים בתחומי הניהול, הכלכלה, ראיית החשבון ותיפקוד במסגרת החוק. תקציב העמותה יהיה עצמאי ובלתי תלוי במועצת הפועלים, זולת ההקצאה הקבועה בתקציב המועצה. המועצה לא תערוב לעמותה, לא במישרין ולא בעקיפין.

שיעבוד כספים

עד כאן החלק הקל. הקטע הקשה יותר הוא טיפול בחובות העבר. בהסתדרות נחושים שלא להעביר אגורה מכספי המס האחיד לכיסוי גרעונות הפועל. נקודה זו, הבהירו קיסר וישי, חד־משמעית למזכ"ל הפועל יצחק אופק. כור, אליאנס, קופת חולים ועוד מוסדות מפוארים, תקועים בבוץ לא פחות מחלוצי הפאר שבתאי לוי וגילי לנדאו, שצרים על בית־ברנר כדי לגבות את עשרות אלפי הדולרים שהובטחו להם. לא אליהם מכוונת העורה ההרדית של המשק ההסתדרותי.

הצעת ישי היא, איפוא: "שיעבוד הכספים המגיעים לאגודות ממועצת ההימורים, לצורך תשלום החובות. צעד זה יגרום לאגודות להסתפק בהכנסות הריאליות שיהיו להן בתקופת החזר החובות – דהיינו הכנסות, תרומות וספונסרים". המשמעות, לדברי ישי, היא "תקופת רזון", שניתן לתרגמה במונחי ליגה לקבוצות אפורות במקרה הטוב – או הפועל ר"ג, כדורסל, במקרה הרע.

ישי לא מסכים: "אם לא נשלם, אתה חושב שמכבי ת"א ובית"ר יקנו את כל השחקנים בארץ? וחוץ מזה, הברירה השניה היא לא להתקיים כלל, אז מה עדיף?"

וכמה זמן תימשך תקופת הרזון. להלן קטע נוסף מישיבת הוועדה המרכזת:

קיסר: "החבר ישי מציע לקחת הלוואה להפועל ת"א ולשעבד את הכספים המגיעים לה ממועצת ההימורים, כערבות להחזר ההלוואה. אני לא יודע באיזה היקפים (היקף כספים) מדובר. אני מניח שמדובר במיליון ש"ח מינימום".

הברפלד: "הבעיה הכוללת היא בסכום של 7 מיליון".

קיסר: "אם מדובר ב־7 מיליון, יהיה שעבוד הכספים עד סוף הדורות"! ■

הנסיעות לחו"ל יצאו לו מהאף

יעקב ישי, חבר מושב ינוב, בן 43, יליד תוניס, הוא שר הספורט של ההסתדרות. לא סבור שנחוץ קשר לספורט כדי למלא את התפקיד: "כמו ששרת הבריאות לא צריכה להיות חולה ושר החינוך לא צריך להיות גננת".

נבחר בידי תנועת המושבים, כנציגה בוועדה המרכזת. לפני כן עסק בתפקידי הדרכה וגאה במיוחד על תרומתו להקמת הכפרים הקהילתיים.

את הזיקה בינו למזכ"ל הפועל יצחק אופק, ניתן להגדיר כיחס בין שר בטחון לרמטכ"ל. ישי הוא עסקן שרואה עצמו חף מתאוות הכיבודים הגרגרנית, המאפיינת את בני מינו. למשל, איננו עושה את תפקידו קרדום לחפור בו אין סוף נסיעות לחו"ל. הוא מגנה את התופעה, בלי להזכיר שמות: "יצאו לי מהאף כל הנסיעות לחו"ל, שמשפיעות ויוצרות את התדמית הירודה של העסקנים".

אומר שהוא מתכוון לעניין העקרוני – ולא למזכ"ל הפועל, אופק: "רציתי להעביר החלטה להגביל קדנציית מזכ"ל הפועל. בינתיים, אני מרגיש בינתיים, לא הצלחתי. אך אפעל בכיוון".

ישי שהוא גם יו"ר הוועדה לספורט לעם, מכיר בחשיבותו המופלגת של הספורט העממי, ומרגיש את הנזק שגורם הספורט היצוגי־מקצועני לתיפקודן של מועצות הפועלים בהגשמת קידומו של הספורט העממי.

אולי זה מקור האמביציה ליוזמתו לנתק את הספורט המקצועני ממועצות הפועלים. נדמה שכולם ירוויחו מזה, במיוחד הספורט שאולי יזכה סוף סוף לניהול מקצועני, כלכלי.

יעקב ישי, מחזיק תיק הפועל בהסתדרות. הצעה מהפכנית

שבועספורט

מודעות: גילה שניידר טל': (03)439442

עורך: אלכס דורון
עריכה: טובי פולק
עריכה גרפית: לוסי קזמיר, יגאל אופיר
צלם: עדי אבישי
עורך מדור הספורט: אבי בטלהיים

© כל הזכויות שמורות ל"מעריב"

בשער

ארז לולו ושחר בראל, מטגנים חביתה, בדירה־לשניים, שבה הם מתגוררים יחד. זה שייך לבגרות, לעצמאות
(צילם: עודד מילשטיין)

מה בגליון

4–5: שר הספורט של הפועל; 6–7: שיחות עם רוזין; כדורסל+; 8–9: צמד לעניין; 10–11: יום אורן מבוקש; 12–13: מיקי ממשיך לנסוע בצהוב; 16–17: פגיעות ספורט; 18: התזיטוטות 20: עוד 51 יום לסיאול

שיחות עם "מר כדורסל"

משה לדר

פארוק קולונוביץ'. יוגוסלאווי בירושלים.

זהירות, מאמנים זרים !

כל אחד מדבר היום על החוזה השמן שהיה לויינקרנץ בהפועל ת"א. רק מעטים מתייחסים גם למשמעות שלו, מעל ומעבר לסכום האגדי.

מדובר אמנם בהעלאת רמת השכר המקובלת, וזה טוב למספר מאמנים ישראליים, אך מצד שני אנו לא מספיק ערים לתנועה, גוברת והולכת לדעתי, של התחמת מאמנים זרים בכדורסל הישראלי. יהיו כאלה שיאמרו שבסכומים שהמאמנים הישראלים דורשים, כדאי יותר להביא מאמנים מהחוץ, בלי מס ערך מוסף, בלי מס הכנסה, בלי כאב ראש.

אני יודע שבצרפת או באיטליה, חייב מאמן זר לקבל אישור מצד אירגון המאמנים המקומי כדי לעבוד בקבוצה. בארץ זה לא קיים. מי שרוצה – מאמן. אני משוכנע שלא ירחק היום והעסקתם של מאמנים זרים בארץ – תפגע במאמנים שלנו.

כבר עכשיו מאומנת הפועל חולון בידי אמריקני והפועל ירושלים בידי יוגוסלאווי. בקיץ הזה ניהלו לפחות שתי אגודות נוספות משא ומתן עם מאמנים זרים. היו אלה מכבי והפועל ת"א.

יוצא שיש לנו כאן שוק פתוח למאמנים, וכמו ששחקנים זרים תפסו את העסק שכאן, בארץ, אפשר להשתכר יפה, כך תפשוט גם השמועה בקרב מאמנים באירופה.

חובה על אירגון המאמנים הישראלי לעמוד על המשמר בנקודה זו. כי אם לא – יפסידו רבים את מקום העבודה שלהם. צריכים להבין כי בפשיטות הרגל של הקבוצות בשנים האחרונות, לא שיחקו משכורות המאמנים תפקיד ראשי. היו אלה סכומים מזעריים ביחס למשכורות השמנות של השחקנים. ובכל זאת – היו תמיד כאלה שטיפסו בראש וראשונה על המאמנים.

ואני אומר: אם כבר מטפסים על המאמנים שלנו, לפחות שישלמו טוב.

מאמן מדבר

קצת הרבה באיחור, מטרידה את יהושע רוזין בעיית המאמנים, השכר, האירגון ועוד. הוא מקדיש את כל השיחה השבועית לנושא המאמנים. בעוד כמה שנים, כאשר לא רק הליגה שלנו תהיה אמריקנית, אלא גם המאמנים הזרים יציפו אותה – אפשר יהיה להיזכר בדבריו של יהושע, על הסכנה האורבת למאמנים שלנו מפניהם של המאמנים הזרים.

משה לדר

100 אלף דולאר למאמן? – חכם מי שלוקח; טיפש מי שנותן

יהושע, הסכומים הפאנטאסטיים שפורסמו באחרונה (למעלה מ־100 אלף דולאר למשה ויינקרנץ בהפועל ת"א; כ־60 אלף לאותו מאמן במכבי ראשון־לציון, אותה ראשון שאתה העלית לליגה הלאומית) עושים לך משהו ?

– בשיח מאמנים שהתקיים לא מכבר בווינגייט, התפרצו כלפי מאמנים צעירים ובפיהם טענה: "אתה חינכת והדרכת אותנו כל השנים שהדבר הראשון, החשוב, הוא בניית קבוצה, התאמת שחקנים. החלק השני, שנקרא שכר, משני".

מתברר שאכן בא מאמן, דורש סכומים גבוהים ומקבל. ועל כך אני אומר: כל הכבוד לו. חכם מי שמעז לדרוש ולקבל סכומים כאלה. נשאלת השאלה אם אלה הנותנים ומאשרים סכומי עתק כאלה, אם גם הם חכמים, או שמא הם הטפשים?

"כל אלה מלמדים אותנו" – המשיכו המאמנים הצעירים להטיח בי – "שהשיטה, או הדרך שבה הלכת עד היום, אינה נכונה".

המאמנים הצעירים הוסיפו כי הם נשואים, בעלי משפחות, וחובה עליהם לדאוג למשפחותיהם.

"קח שחקן", הם אומרים, "שבשנה שעברה קיבל בקושי 8000 דולר והנה השנה ביקש – וקיבל – 30 אלף. למה 30 אלף ? – הוא התקדם, גילה יכולת טובה, ולכן קיבל. מי קידם אותו ? – אני ! אני כמאמן עשיתי עבודה קשה. הוא הצליח לקבל יותר כסף, אני לא. למה ?"

הדובר היה לא אחר מאשר אפי בירנבוים, מאמן מכבי רמת־גן ואחד המאמנים הצעירים היותר מצליחים שלנו. הוא היה בא כוחם של הצעירים בשיח הזה.

מול הסכומים הגבוהים שמצליח לקבל שחקן־זה או אחר, נשאר המאמן תמיד מאחור. לא כולם ויינקרנץ. יש כאלה שמקבלים 1000 שקל לחודש, 12 אלף לשנה.

שקל או דולר, יהושע ?, יש הבדל.

– אני לא יודע בדיוק שקל או דולר. אלף דולר יותר או פחות, מה זה כבר חשוב. אבל זו היתה הנורמה.

המאמנים הצעירים למדו, כנראה, לקח מפרשת ויינקרנץ. "בסדר", הם אומרים, "לא 60, לא 50, לא 40, אבל 30 אלף אני שווה ?"

זה מה שהם אומרים ומנסים לשכנע אותי שהם צודקים.

וינפרי. מכבי ניצח את כולם

קח את חוק וינפרי. קארל וינפרי שיחק בגליל. עוד לפני שעזב, דאגו בגליל ובהפועל להכין חוק, לפיו לא יכול שחקן זר לעבור לקבוצה ישראלית אחרת. ככה נולד חוק וינפרי, שנועד, בעיקרו, להילחם במכבי ת"א. היתה שמועה שהם רוצים אותו.

מהחוק הזה סובלים וסבלו הרבה. קא את רלף סימפסון ששיחק בבית"ר ת"א בעונה שעברה. שחקן יוצא מהכלל שבוודאי היה מוצא לו כאן תעסוקה בקבוצה אחרת אלמלא החוק.

או מייק לארגי. שחקן מצטיין, רציני. קבוצות רבות היו שמחות שישחק כאן בשורותיהן. אבל לא. חוק וינפרי – ולארגי באירופה. אולי הוא עוד יחזור.

מה יוצא מהחוקים הללו שאיגוד הכדורסל והפועל מחוקקים אותם? –

שום דבר ממשי פרט לנזק. את מכבי ת"א, שנגדה הוצאו כל החוקים, לא הצליחו עד כה להכות. עובדה: מכבי זכתה בכל האליפויות, למרות החוקים שנועדו להצר את צעדיה.

בהפועל לא הבינו שמי שרוצה להתמודד עם מכבי – חייב לדעת ששם המשחק הוא כסף. שהדבר יעלה לו הון תועפות. בהפועל ת"א ניסו, אבל שברו את הראש. להפועל ת"א אין את ההתמדה המאפיינת את מכבי. יש שם אנשים טובים, העובדים שנה שנתיים, מתייאשים ופורשים. אחר־כך באים אחרים ומתחילים את כל

אתה רוצה רק 15, מה לא בסדר אתך ?...

משה ויינקרנץ.

אני לא רוצה שיפרשו אותי שלא כהלכה ושיסיקו מסקנות שעיני צרה בידידי הצעיר מוישל'ה ויינקרנץ. עיני לא צרה בו. במידה מסויימת חייבים כל המאמנים גם להודות לו, כי החוזה שלו עם הפועל ת"א פקח לכולם את העינים, אך מה מוסר השכל מהחוזה שלו עם הפועל ?

בא מאמן לקבוצה, דורש סכומי עתק, מצליח לקבל בלי להניד עפעף. משרה אמנם אווירה נינוחה בקבוצה, אך לתכל'ס, כלומר לאליפות הליגה או לזכייה בגביע – אינו מגיע.

בא מאמן אחר, לקבוצה אחרת, דורש 15 אלף ומתחילים להתווכח אתו.

זה יותר מדי. רוצים להוריד ל־12, אפילו פחות.

אך יהיה גם מי שישאל: 'אם אתה מאמן כל כך טוב למה אתה רוצה רק 15 ? מה לא בסדר אתך ? – הנה ההוא דרש 40 וקיבל, ואילו אתה רוצה רק 15. מה לא בסדר אתך?'

ובאמת, מה לא בסדר עם אחד שמבקש רק 15 אלף לעונה ?

העסק מחדש. ככה אי אפשר לבנות קבוצה.

אם היו עובדים בהפועל ת"א ברצינות חמש שנים רצופות – הם היו מגיעים למשהו. צריכים להבין שכדורסל והצלחה בכדורסל, זה עניין של סבלנות. למי שאין סבלנות – שיחליף מקצוע. גם מכבי לא נבנתה ביום אחד.

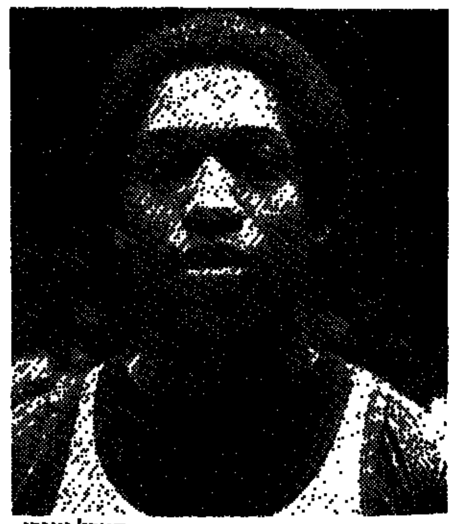

קארל וינפרי.

בלי תקנון, פתוח לשנה

אני משלם בין 15 ל־20 אלף, מקסימום 25. מי שרוצה לשחק – בבקשה. מי שלא רוצה – שילך הביתה. אני רוצה לראות את המתאזרחים שלנו, אלה שמבקשים 60 אלף תמורת שום דבר ? אני רוצה לראות איך הם יסתדרו כאשר יתברר להם שהם בלי עבודה.

יהושע, במלים אחרות אתה אומר לשבור את תקנון התשלומים ?

– הצחקת אותי. איזה תקנון תשלומים. עזוב את התקנון. יש לפתוח את העסק ולתת לו לחיות.

תמיד תהיה קבוצה אחת שתציע 70 ואילו השניה רק 25, זה נקרא שוק פתוח והוגן ?

– מי שרוצה לתת 70 אלף, שיתן וישבור את הראש ! הפועל ת"א שברה. היא לא הבינה שמול מכבי אי אפשר להתמודד בסכומים, ושהיא לא יכולה לשלם למרסר את מה שמכבי הציעה לו. וזה לא רק הפועל ת"א. יש עוד כמה קבוצות שלא יכלו לעמוד בתשלומים.

אני לא רוצה להזכיר שמות של כמה מתאזרחים, הדורשים כיום סכומים גבוהים.

אתה לא רוצה, אבל לי מותר ?

– כן.

אתה מתכוון לטרי פייר, גרג קורנליוס ?

– אתה אמרת.

אז מי אומר שאני לא יכול להביא שחקן ב־15 עד 20 אלף שיהיה טוב יותר מאלה שהזכרת ?

מה שאני אומר לאיגוד הכדורסל הוא זה: פיתחו את הליגה למשך שנה, ללא הגבלות. מכבי ת"א ממילא כבר זכתה באליפות. הליגה שלה תהיה השנה באירופה, לא כאן. לכל האחרות – תנו צ'אנס.

קח אותי ב־8000

ככה הוא אמר לי כשהיכרנו בפעם הראשונה. קח אותי ב־8000 דולר. והאמינו לי – יוליוס היה שחקן הרבה יותר טוב מרבים אחרים.

ג'וליוס. ג'וליוס ויין אתה מתכוון ?

– כן.

ג'וליוס ויין, אמריקני, שחור, חביב הקהל בארץ (באימונים ובהופעות ראווה) אך לכלל הופעה בקבוצה לאומית לא הגיע. בעבודתו, כפקיד דואר בשגרירות ארה"ב, יכול היה לשחק במעמד של זר. רבים חשבו כי חבל "לבזבז" עליו כרטיס של שחקן זר.

בארה"ב יש הרבה כאלה. כמו חול. כאן בארץ הוא רצה ממני רק 8000 דולאר.

אז במקומו יש לנו כאלה שלא מגיעים לרמה שלו אבל מבקשים 50–60 אלף.

לא רק מבקשים. גם מקבלים.

ג'וליוס ויין

מיקי

רק טור צד קטן לסיום הקריירה שלך במכבי ת"א! – בלי ספק מגיע לך הרבה יותר. אך מה לעשות וכולם כבר כתבו כל מה שאפשר לכתוב.

חשבתי מה בכל זאת אפשר לכתוב על בחור שעוזב את מכבי ת"א ועובר לרישון?

שהוא השתגע?

שהכסף משגע אותו?

שהוא כל כך אוהב את המשחק עד שאינו יכול לפרוש?

או שמא הישקה אותו מישהו ביין מן היקב.

לא מזה ולא מזה.

מיקי לא השתגע.

אנחנו פשוט לא מבינים אותו.

★ ★ ★

מיקי, זרוק את השורות הללו, שהופיעו עד כה. הן לא מוצאות חן בעיני.

★ ★ ★

אנסה משהו אחר, כמו, למשל...

קראתי בעתון (ואומרים שאם "כתוב בעתון" – זה תמיד נכון) שדחית הצעה לארגן לך שנת פרידה במכבי ת"א בנוסח הסיבוב שערך ד"ר ג'יי כאשר החליט לפרוש מהסיקסרס.

כאיש האמון על יחסי ציבור, היית צריך להבין שסיבוב כזה יתן לך לא פחות מאותה המכסה שנתית צפוייה. ליוקרה שלך זה בוודאי יוסיף יותר, אבל אם אתה טוען שבסיפור של היוקרה כבר היית – ייתכן שהצדק אתך.

★ ★ ★

מיקי, גם השורות הללו לא כל כך מוצאות חן בעיני. מחק.

★ ★ ★

עיניך הרואות מיקי, לא הולך לי אתך. אני לא יכול לכתוב משהו רציני על הפרישה שלך ממכבי ת"א. האותיות פשוט לא נדבקות למלים; המלים לא הופכות למשפטים.

נוצר חלל בין הרצון שלי לכתוב כמה מלים של פרידה ממוסד – שאתה היית חלק בלתי נפרד ממנו במשך שנים כה רבות – לבין הכתיבה עצמה.

במלים אחרות: קשה לי לכתוב, באותה מידה שלך היה קשה להיפרד ממכבי ת"א. ומי שנד עכשיו בראשו – שיבוסם לו.

★ ★ ★

ובכל זאת, כמה מלים צריך לכתוב, שישאר משהו זמני בארכיון.

אני לא נפרד ממך מיקי, כי בסך הכל עוד לא הסתיימו החגיגות. אולי הן רק מתחילות. את תקופת המשחק שלך ברישון לא יזכרו רבים, כפי שלא זוכרים היום שאברהם שניאור שיחק קצת בהפועל מסדה, תני כהן־מינץ באליצור ת"א ושייע גלזר בבית"ר ותיקים נתניה.

אלה שטוענים כי צריך היית לסיים את הקריירה שלך במכבי ת"א – אולי צודקים, אבל הם לא כל כך מבינים במיקי.

הם לא מבינים שאתה עוד תחזור למכבי ת"א בגדול. למשחק פרידה בדרג מקומי; ואחר־כך יבוא המשחק היותר גדול, זה של נבחרת אירופה שתבוא להיפרד ממך. ומי יודע, אולי יהיה שלום וסשה גומלסקי וסרגיי בלוב יבואו אף הם להצדיע לך.

אני סומך עליך מיקי.

ועד אז, אני מאחל לך חופשה נעימה. חופשה שאתה זקוק לה אחרי המאמצים שהשקעת בבחירת קבוצתך לעונה הקרובה.

עוד ניפגש.

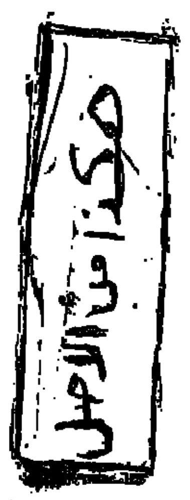

דירה לשניים

שחר בראל וארז לולו, כדורגלני מכבי ת"א, מתגוררים יחד בדירת שניים־וחצי חדר ■ "הגענו למסקנה שחלק מהבגרות זו יציאה לעצמאות, לגור הרחק מההורים" ■ ארז אחראי על שטיפת הכלים, שחר על ניקיון הריצפה ■ "החברה שלי כבר הודיעה שעד שלא יהיה כאן נקי, היא לא מגיעה", מאיים ארז על חברו... ■ אין הילולות, יש הרבה מוסיקה ופרטיות ■ ארז למד השנה ספרות והסטוריה באוניברסיטה; שחר, הקייץ, בעסקי מסעדות ■ יש בינתיים שטיח אדום ■ ארז: "מזמן למדתי שאסור להיות נביא בכדורגל – אבל אני מבטיח: עוד נביא אליפויות למכבי ת"א"

מטאיטא ויעה... כן הולכים המוקים, בדירה של שחר וארז. על הדלת קבעו את ה"סטיקר" הזה. מה מסתתר מאחורי המלים "חיים בקושי"

צילום: עודד מילשטיין

קובי שם טוב

שחר בראל וארז לולו. כוכבים? – תשאל כל אוהד של מכבי ת"א,כדורגל והתשובה תהיה חיובית. שעתיים בחברת הצמד הזה, בדירה המשותפת שלהם, די קרוב לאיצטדיון ר"ג, הופכת אותם לבשר ודם. שני ילדים – לולו, משוחרר מהצבא חצי שנה ובראל, משתחרר רק החודש – ששוחים כבר הרבה זמן במים העמוקים של מכבי ת"א. והמים האלה, אם להיות עניינים, הם לא רק עמוקים, גם קצת סוערים.

להיות במכבי ת"א זה לשאת חותמת. זו מחוייבות, זו מסורת שרובצת עליך מהרגע בו אתה נרשם לקבוצת הילדים. העליה לקבוצה הבוגרת היא חלום. רק מעטים זוכים להגשימו. וכשאתה מגיע לשם, נו, כן, כשאתה מגיע, נצמדת אליך כל התקשורת, כמין עלוקה מוצצת תארים ותובעת: גביעים, אליפויות, ניצחונות בשרשרת, יציעים מלאים ומה לא.

בעצם, מה לשני הצעירים הללו, שרחוקים מתקופת הזוהר של מכבי ת"א בעשור הקודם, כמעט כמו המרחק בין איצטדיון ר"ג למכביה, ולדרישה הזו הבלתי פוסקת להצלחות.

חינוך מילדות

את רשות הדיבור לוקח בדרך כלל ארז לולו וזו דעתו: "במכבי ת"א, מילדות, מרגילים אותך לנצח, לקחת אליפויות, לאגור תארים".

בראל: "מחנכים אותך שמקום שני הוא של אחרים. הראשון תמיד של מכבי".

לולו: "אתה סופג את זה עוד מהילדים. תוצאת תיקו נחשבת שם להפסד. ניצחון של 2–0 מתקבל כאכזבה. כשאתה מגיע לבוגרים, אתה נושא את המטען הזה, רק שאנחנו הגענו בתקופה הזו לבוגרים שהמנטאליות בקבוצה היא די בינונית. את זה נצטרך לשנות".

– אבל למה בעצם שתהיה לכם מחויבות להישגים שהיו למועדון הזה לפני עשר שנים ויותר?

לולו: "קודם כל ההישגים הם לא רק לפני עשר שנים. שני הגביעים שלקחה מכבי ת"א בשנתיים האחרונות זה לא במקרה. זה היה לאחר ניצחון על קבוצות צמרת, כולל בגמר על הפועל ת"א. חוץ מזה, אוי ואבוי אם נחשוב שאין לנו מחויבות למסורת של המועדון. אם כולם יגידו שכבר 10 שנים לא לוקחים פה אליפות, אז מה רוצים ממני, שרק הגעתי, זה יהיה אסון. אנחנו צריכים לחזור למנטליות של הנוער, שם חושבים רק על הישגים, ולקחו גם אליפות השנה. שחקנים כמוני וכמו שחר, צריכים לגמור את הקריירה לפחות עם ארבע אליפויות".

– לא מתסכל אתכם מבול האליפויות של הפועל ת"א, למרות כל הצרות שלהם?

לולו: "הצרות בהפועל הם בהנהלה. לשחקנים די טוב שם והם סגל די מגובש שרץ כמה שנים. אצלנו זה אחרת. אין לנו גיבוש כזה".

– שחר, אתה חיית בהכה ר"ג. היתה עליך אחריות גדולה, אפילו הצלת את הקבוצה מירידה. היתה לך הרגשה שמקבלים אחרת הספרים, למשל?

בראל: "בהכה זה היה אחרת. לא משנה מה עשינו, ניצחון או הפסד, היה קרניבל בחדר הלבשה. עד שפתאום חמישה מחזורים לסיום ראו שהולכים לרדת והתחילו לשחק ברצינות".

לולו: "במכבי זה בכלל לא דומה. פה אם אנחנו מנצחים שלושה משחקים ברציפות, כבר יש לנו פוסטרים וכתבות בכל העתונים, ומכתירים אותנו לאלופים. אפשר להגיד שמה שלא נעשה, נקבל סיקור כאילו אנחנו אלופים. גם המשכורות הן טובות יחסית...".

– יחסית לקהל שבא לראות אתכם?

בראל: "כן..."

לולו: "דווקא באים לראות אותנו. גם בעונות גרועות של מכבי, היא מהקבוצות עם הכי הרבה קהל".

להצדיק ציפיות

– בעצם, נראה שהכל בא לכם די בקלות. נולדתם לתוך אימפריה; לפני שנים עשו עבורכם את העבודה – אז למה להתאמץ אם ממילא הקבוצה מקבלת בתקשורת כבוד ויחס של אלופה?

לולו: "העניין הוא שאנחנו רוצים גם להצדיק את הציפיות הללו. הנה לקחנו השנה גביע, אנשים מתעלמים מזה".

– זו בדיוק הבעיה. לאחר ה־0–10 בחיפה, אמרו על מכבי ת"א שחנכת עכשיו הם יקחו גביע וכולם יגידו איזו עונה טובה היתה להם.

לולו: "צריך לראות את זה אחרת. קודם כל, לא אמרנו שהיתה לנו עונה גדולה, ושנית, אם לשני צעירים כמונו, כבר יש שני גביעים ואנחנו עוד בתחילת הקריירה, אז זו נקודת פתיחה טובה ומחכות לנו עוד שנים טובות".

– אולי מכבי ת"א זה בעצם מיתוס אחד גדול, שנוח לתקשורת לבנות אותו מדי שנה ואתם פשוט לא מסוגלים לעמוד בזה.

בראל: "יש בזה משהו. די מנפחים אותנו ועושים מיתוס".

לולו: "למה, שחר? אתה לא חושב שיש לנו פוטנציאל לקחת אליפות?"

בראל: "יש, אבל העיתונות בכל זאת מנפחת יותר".

– אז יהיו תוצאות או לא?

לולו: "כבר מזמן הגעתי למסקנה שאסור להיות נביא בכדורגל. בעונה האחרונה חשבתי שאין יותר בטוח מזה שאנחנו לוקחים אליפות – ותראה איזו עונה היתה. עכשיו אני לא רוצה לדבר. דבר אחד אני כן יכול להגיד: אנחנו עוד נביא למכבי אליפויות".

– רק שלאוהדים כבר אין סבלנות...

בראל: "אז שתהיה להם סבלנות. זה שהם ילחיצו אותנו, בטח לא יעזור לכל העניין. גם אנחנו רוצים".

המפקד לולו

כוכבים אמרנו? – לפחות בנשמה, כי אם נעזוב רגע את הקבוצה, ונסתכל מסביב, לא נראה בכלל שהמדובר בשני סטארים, שילדים בת"א מצביעים עליהם ברחוב. השניים גרים בדירה צנועה, שני חדרים וחצי, שמכילה את המינימום הדרוש. טלוויזיה קטנה בסלון, שמערכת הריהוט שלו כוללת גם ספה אחת, שולחן עגול וכורסה. המרפסת פונה לדשא המשותף של הבלוק, ומציעה שתי כיסאות נוח. גם המטבח הוא לא אמריקני. בקיצור, הדירה עושה יותר רושם של שני חבר'ה צעירים שפרשו עכשיו כנפיים מבית אבא, ועדיין לא יודעים מה בדיוק הם מחפשים בחיים.

שחר: "הגענו למסקנה שכחלק מהבגרות שלנו, צריך לתפוס עצמאות ולגור לבד. אנחנו מכירים כבר שלוש או ארבע שנים והזמן האחרון הפכנו לחברים טובים ממש".

ארז: "הכרנו טוב יותר בתקופת הצבא. שירתתי בת"א ושחר עבר ליחידה שלי. אפילו הייתי מפקד שלו. פעם אחת הוא גם קיבל ממני ריתוק ולא יכול היה להגיע לאימונים של אותו שבוע".

התדמית של שחקני מכבי ת"א, המצטיירת כמודל של ילדי השמנת הצפון תל־אביבים, לא מתאימה כאן. אורח חיים יותר צנוע מזה שחיים בו השניים, קשה למצוא אצל שחקני כדורגל. אפילו פיליפינית שתנקה את הדירה אין שם.

ארז: "אני בדרך כלל אחראי על רחיצת הכלים ושחר על הריצפה. לפעמים שהכיור מתמלא אני משאיר לו פתק, או רמז, שיעשה משהו, אבל לרוב זה אני. הבעיה היא שכלים צריך לנקות יום יום וריצפה אנחנו מנקים... אחת לכמה, שחר?"

שחר: "לא יודע, רק שאני לא יכול לגעת בכלים המלוכלכים".

ארז: "תדע לך שחברה שלי כבר אמרה שעד שלא יהיה פה נקי, היא לא מגיעה".

טעם שונה

– זו לא נראית דירת רווקים קלאסית. הילולות יש פה?

ארז: "השתגעת. אנחנו לא מאלה שמארחים ופותחים שולחנות. הכיף של שחר זה לשבת בחדר ולשמוע מוסיקה שהוא אוהב – ואני עם המוסיקה שלי, הספרים והלימודים".

ארז הוא סטודנט שנה ראשונה בפקולטה למדעי הרוח באוניברסיטת ת"א. לומד ספרות והיסטוריה, תרמית שלא הולכת כל כך עם הסטריאוטיפים של כדורגלן – אבל זה לא מפריע לו. להיפך, כסטודנט, האימונים גוזלים ממנו רק שלוש שעות ביום, ואת השאר הוא יכול להקדיש ללימודים.

שחר לעומת זאת, לפחות הקיץ, נכנס לעסקי מזון. פתח מסעדה בשם "אזור הקטנה", באזור ומקווה כבר לראות אותה מלאה. בינתיים זה לא משפיע על רמת האוכל שלהם בדירה המשותפת. השניים די עצמאיים בנושא זה. בהתחלה עוד ניסו להתחלק באוכל, לבשל יחד, ולחלק את התפריט. מהר מאוד ירדו מזה.

ארז: הגענו למסקנה שיש לנו טעם שונה והתחילו ויכוחים מי אוכל מה. עכשיו כל אחד מכין אוכל לעצמו. לפעמים אוכלים בחוץ. גם הקניות הן לחוד".

שחר גר בחדר הקטן, עם המיטה הגדולה, אבל זה רק בגלל שאת החדר הגדול קיבל לולו, שצריך מקום לכל הספרים, הקלסרים ושאר הצרכים שהלימודים מכתיבים לו. חוץ מזה יש בחדר של ארז שטיח אדום. זה הצבע שהיה. אם מישהו מאוהדי מכבי מוכן להחליף את זה בצהוב, אין ספק שזה יתקבל בברכה.

השניים גם נקלטו היטב בחיי השכונה.

שחר: "קשה להאמין כמה אוהדי מכבי יש פה – בעיקר ילדים. מדברים איתנו המון, עוצרים ברחוב...".

ארז: "לפעמים אפילו באים לכאן. יושבים איתנו בדירה ומדברים על כל מני נושאים".

אגב, למטה, על תיבת הדואר, לא תמצאו את השם לולו ובראל, כדי לא להיות מוטרדים יותר מדי.

אז בכל זאת כוכבים.

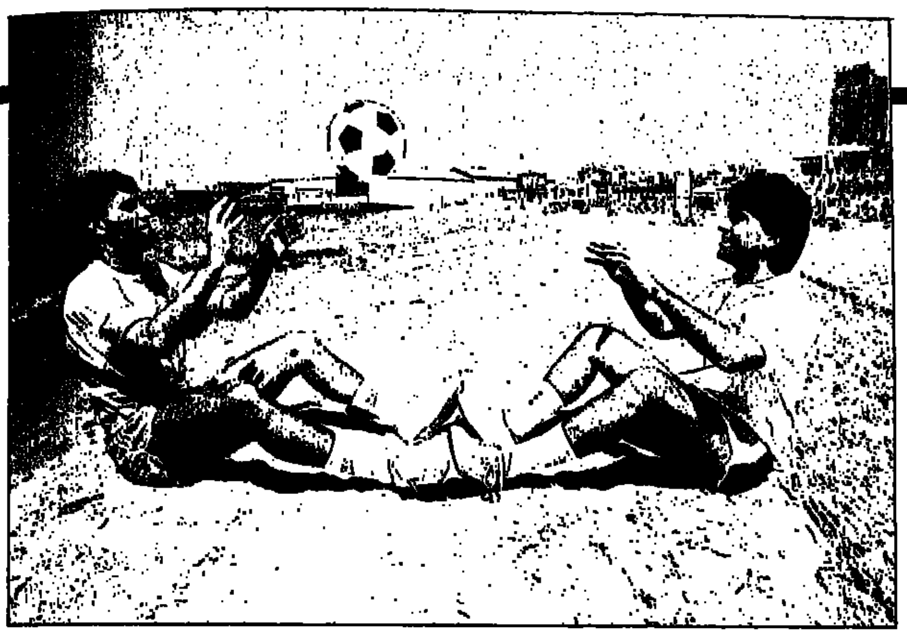

יתנו לי צ'אנס

יורם אורן מציג מאזן של 117 שערים בהפועל פ"ת, בכל קבוצות הגיל בהן שיחק ו־22 שערים, 15 בליגה, במדי בוגרים • עומד לחזור לפ"ת, בגלל מאמנו, אברם גרנט • "התקופות הקשות שעברתי רק חישלו אותי" • מוערך כ"שחקן טוב גם ל'לאומית'", למרות שעיקר נסיונו בליגה הארצית • יתכן שמדובר בכשרון מבטיח, שלא קיבל עדיין את ההזדמנות שלו

אלי קמיר

יורם אורן לא אוהב להרחיב את הדיבור על פרשת עזיבתו את הפועל פ"ת. בעצם, על־פי הרקורד שלו עד היום, רק את הפרק של הפועל יהוד הוא יספר עם חיוך על השפתיים. יותר מזה – אלוהים גדול. רק בן 23, רק. בטפסים של ההתאחדות כבר הופיע שמו גם ברשימות של הפועל כפר־סבא והפועל באר־שבע.

נחזור לפ"ת.

החישוב של יורם עומד על 117 שערים במדי מועדון הפועל פ"ת. בכל הקבוצות שלו הבקיע – רק לא בבוגרים – כי לשם פשוט לא הגיע. העדיף להתבשם בגלי ההצלחה ולנסות להשיג את כרטיס השחקן שלו. בהפועל פ"ת לא קיבלו כמובן בתופים ובמחולות את תוכניותיו של הילדון הכובש. ראו כן נכס – ועל נכסים ממין זה, מה לעשות, לא מוותרים.

"קייס" משפטי

בית המשפט נתבקש להכריע. ה"קייס" של אורן התבסס על העובדה שהוריו לא חתמו על כרטיס השחקן שלו ואילו החתימה שמתנוססת על הטפסים – היא חתימתו, חתימת קטין.

לאחר דיונים ממושכים, שסוקרו באורח די אינטנסיבי באמצעי התקשורת, קיבל בית המשפט את טיעוניו. באותו יום נטל יורם אורן את מקל הנדודים. זמן רב הסתובב עם המקל הזה – כמעט אמרנו יותר מדי: "אני לא מצטער שבחרתי ללכת למשפט. אם הייתי נשאר בהפועל פ"ת, יכול להיות שהייתי מצליח מאד. אבל גם יכול להיות שלא".

היום הוא שוב רוצה לשם – רוצה הביתה. מבקש לחזור ולהיות תחת ידיו של המאמן, שלימד אותו במשך שנים מה עושים עם הכדור והרגל – כשיש גם רשת באזור.

" את כל היסודות בכדורגל והגישה למשחק, קיבלתי בהפועל פ"ת – זאת אומרת מאברהם גרנט. בשבילי, לחזור לאגודה הזו כשאברהם עומד בראש הפירמידה המקצועית – זה בעצם לסגור מעגל".

יש לו קבלות – במקרה זה שערים: 15 כיבושים במשחקי הליגה, 6 בגביע הטוטו, 1 בגביע המדינה – בסך־הכל 22. הרבה יותר מיפה.

" כעת אני כבר מרגיש שמיציתי עצמי בליגה הארצית. הגיע הזמן להמשיך קדימה. לנסות ולהשתלב בלאומית".

לדעת סוכנו, ליאור שחר, ישחק העונה יורם אורן בלאומית. פשוט שם מקומו: "יורם הוא אחד החלוצים המבוקשים בארץ", אומר הסוכן על מרכולתו. "כמה קבוצות ב'לאומית' פנו אלי, כשקבוצות רבות בליגה הארצית ממתינות בתור. ככל שהדברים יהיו תלויים בי, אעשה כל מאמץ לסגור עם הפועל פ"ת. אני סבור, שבאגודה כזו הוא יכול להצליח – ובגדול".

אורן, חלוץ, 23, לא יהיה שחקן זול העונה. גם לא יקר – ביחס לתפוקתו בעונה שעברה. שחר אינו מוכן לנקוב בסכומים, אך מגלה שלהפועל פ"ת זו תהיה עיסקה זולה, יותר זולה מהעיסקות האחרות: "אנחנו לא מנהלים את העיסקים כמו בשוק. נדון בכל הצעה, לגופה".

הליגה הלאומית לא מפחידה את יורם אורן. הוא רואה בה אתגר. מבין היטב שאליה מופנים הזרקורים, שהיא זו שמייצרת את הכותרות. אין תהילה בלי הזרקורים הללו – גם לא כסף.

"אי אפשר לומר שלא משתלם להיות כוכב בליגה הארצית, אך בהחלט קורץ יותר להצליח בלאומית. אני מרגיש כמו אותם שחקנים היוצאים לאירופה. ברור שלא יהיה קל, אבל זה חלק מהעניין. גם בליגה הארצית זה לא בא לי בקלות. אני מאמין בעבודה קשה. מי שמשקיע – קוצר פירות".

רוצה שיאמינו בו. שיקחו אותו בשביל לתת לו לשחק, ולא כדי להשלים תפאורה באימון. את השלב הזה הוא כבר עבר בחיים. גם את הגיל.

שעות של אמונה

לפני שלוש שנים, כשנסע בהתמדה, יום יום, מפ"ת לבאר־שבע כדי ללמוד שהרכב זה לא רק פונקציה של יכולת – יכול היה עוד להרשות לעצמו את הלוכסוס הזה. להאמין, שבסופו של דבר יאייתו העיתונים גם את שמו. היום זה כבר כל יום מאותר מיום אתמול ולכן צריך לשחק. חייבים לרוץ קדימה.

"חשוב לי שיתנו לי את הצ'אנס. אם יתנו אותו – לא אאכזב. אני בטוח. צריך לזכור, שגם בעונה שעברה הבקעתי רק שער אחד עד למחזור. אחר כך באו כל היתר. חלוץ שמלחיצים אותו – מתקשה להצליח".

התכונה הדומיננטית אצל יורם אורן היא כח הרצון. חברים למגרש יודעים לספר על התמדתו ורצונו להצליח שיכולים לשמש מודל לחיקוי בכל מחלקת נוער. בדיעבד, אפשר אולי לקבוע, שתכונה זו אף עמדה לו לרעץ, כשהתעקש לקבל את כרטיס השחקן מהפועל פ"ת. על כר הדשא הוא מורגש כל הזמן. אוהב לשלוח את שחקני ההגנה חזרה לחדר ההלבשה, כשחולצתם ספוגת זיעה. אהבה נוספת היא לתת להם לחזות כמספר שעל חולצתו. או, על פי רוב, התרגיל הזה מסתיים ברשת. כבר אמרנו: עד כה 22 שערים.

על הנייר, רגל ימין נחשבת אצלו כחזקה יותר. בפועל: לא מעט שוערים בארץ הזו חוו כבר את הצמרמורת, בעת שהפעיל את השמאלית שלו. זכרונות עמומים.

כח הפריצה ויכולת הכידרור, אולי לא יתנוססו אצלו בראש כרטיס הביקור – אך בהחלט נחשבים סבירים. לא אחת נהנו שחקנים אחרים מקבוצתו, מיכולת הבישול שלו. מאמן שיקח אותו ליריים, יידרש לעבוד איתו הרבה על כוח פיסי ועל משחק ראש. גם על שיפור הטכניקה.

לימודים בסמינר

רוב שעות היום הוא חי סביב הכדור. אחיו, אבי, מאמן ילדים בהפועל כפר־סבא ולמעשה עוקב מקרוב אחר הקריירה של יורם. גם למי שנתקל באני יותר מפעם אחת, קשה להשתחרר מן ההרגשה שאין לו שום נושא אחר בראש, חוץ מהסקורר המשפחתי. לבד מכדורגל, לומד עתה יורם בסמינר הקיבוצים (חינוך גופני). השבוע נתבשר כי המוסד הזה יוכר בקרוב כמוסד אקמי. תוכנית לעתיד: ליהנות ממשכורת של מורה...

יורם אורן (באדום) ואחיו אבי, מאמן ילדים בהפועל כפר־סבא, שכל הזמן חושב על הסקורר המשפחתי. (צילום: עדי אבישי)

המחשבה על גדול לא מפחידה אותו. כשם שלא נטש את חלום הלאומית, כך הוא מרחיק־לכת וחושב הלאה. על היום שבו תעמוד לזכותו אותה סטטיסטיקה מהליגה הגבוהה יותר. אז, אולי, גם יקבל צו קריאה למדים הכחולים־לבנים.

"נכון, אני בהחלט חולם להגיע פעם לנבחרת. לייצג את המדינה זה כבוד ונקודת שיא לכל שחקן. בהחלט קוסם לי הרעיון, לשתף פעולה עם שחקנים ברמתם של אורי מלמיליאן. אין לי ספק שגם יכולת הכיבוש תבוא אז לידי ביטוי".

יורם אורן. לא כוכב עדיין. אפילו לא שחקן בכיר בקנה מידה לאומי. כרגע הוא נמצא בדרך ואם ימשיך בכך, עוד הרבה סופרלטיבים יודבקו לשמו.

"לצערי, כל הכשלונות – יותר נכון כל התקופות הרעות שעברתי – רק חישלו אותי. בגיל 17 אמרו שאהיה כוכב. היום אני בן 23 ואולי בדרך להיות כזה. אני עובר קשה כדי להגיע לזה. עובר קשה מאד". ■

הדחיפה קדימה

על אברהם גרנט, כבר אמר מה שהוא חושב. סיפר, מה שהמאמן הצעיר הזה עשה בשביל הקריירה שלו. אבל יש עוד מאמן אחד, לו חייב יורם אורן חלק נכבד מההצלחה שלו בשנה האחרונה – המאמן שלקח אותו חזרה לפני שנתיים ביהוד והפיק ממנו מה שבהפועל באר־שבע ובהפועל כפר־סבא לא השכילו לעשות.

דוד קרקו. "קרקו נתן לי את הדחיפה קדימה. האמין בי והיה סבלני. העובדות מספרות שאצלו נתתי את העונה הטובה ביותר שלי כשחקן בוגרים".

בין השניים, מתברר, יש הערכה הדדית: "יורם הגיע לאן שהגיע קודם כל בזכות עצמו", אומר קרקו. "הוא היה צריך מישהו שיתן לו את הדחיפה – וזה מה שהשתדלתי לעשות. מיד כשראיתי אותו לראשונה, לפני שנתיים, מצא חן בעיני. לא הבנתי מדוע לא נותנים לו לשחק. גם היום, הוא יכול, לדעתי, לתת הרבה יותר ממה שנותן. השנה היה טוב מאד ואין סיבה שלא ימשיך קדימה. אמנם, לא הייתי אומר שהליגה הארצית קטנה עליו – אך יש בהחלט כמה קבוצות בלאומית, בהם הוא יכול להשתלב. כח הרצון המיוחד שלו, יעזור לו להמשיך קדימה.

"חבל מאד שעד לפני שנתיים לא שיחק באופן סדיר. לקח לו זמן לקבל ביטחון ולרכוש ניסיון. שעות נוספות של משחקים, ודאי היו תורמות לו. כעת, הוא צריך להמשיך ולהתמיד בדרך שלו".

יומן שיעשה לכם את השנה

גאה להציג:

אופנועים
קומיקס
וצלארץ
תספורות 89
שוברי הנחה
מסיבות
ופי לבנים ובנות
ופ עם יואב קוטנר
ל מין ורגש
שר דרכים להתחיל
תחזית אופנה 89
רב שירי אהבה שירון
ריקטורות
יותר להלוטין הומר לימוד
עת כושר עם אורה חיון
אין עם סי היימן ואחרים
לשנים
ועוד ועוד ועוד...!

תלוש הזמנה

לכבוד
ספרית מעריב
רח' החילזון 3, רמת־גן 52522

נא לשלוח אלי יומן מעריב־לנוער (______ יחידות)
במחיר 16 ש"ח ליחידה

מצ"ב המחאה ע"ס ______ש"ח לפקודת ספרית מעריב

שם__________ מס' ת.ז.__________
כתובת__________ מיקוד__________
טלפון__________ תאריך__________
חתימה__________

סיורי צלילה בסיני

אם ברצונך ליהנות מחוויה יוצאת דופן, צלילה באתרי צלילה מחיפים בעולם והאוירה מעולם אתר, בוא והצטרף לאחד מסיורי הצלילה בסיני.

ספארי צלילה בסיני זהו שילוב של טיול מדבר לאורך חופי סיני, הכולל צלילה באתרי הצלילה המובחרים. התוכנית הבסיסית היא: יציאה מאקווה ספורט, מעבר גבול טאבה וברכב מדברי אל אתרי הצלילה בשלוב ספינה – אפשרי בלילה – בנית מחנה, בישול ארוחת ערב ולינה תחת כיפת השמיים.

ספארי הצלילה יוצא לפי תוכנית עונתית ונמשך מיום אחד ועד 12 יום. למידע והרשמה התקשר ל־ 71601 – 74877 – 059-72788.

כל הנרשם לספארי, ומביא מודעת פרסום ממדור זה יזכה בחולצת־T של אקוה ספורט.

רוזן גלשנים – חנויות גלישה

רוזן גלשנים הוא המרכז הגדול ביותר באזור לגלשני רוח וגלים. רוזן גלשנים מייבאים את חברת הגלשנים הגדולה בעולם SAILS TIGA DRAGON מדרום אפריקה ואביזרי הגלישה היוקרתיים של WINDFORCE. חנות אחת פועלת בשדי הגעתון 46 נהריה. זהו אולם התצוגה הגדול ביותר בארץ לגלשני מפרש. החנות האחרת ממוקמת בקרית מוצקין על כביש עכו־חיפה ואילו החנות השלישית ממוקמת ברח' עליה 52 חיפה. החנויות מעוצבות בטעם רב ואיש הים ירגיש כאן "ממש כמו בבית". רוזן גלשנים ידועים באשראי הגדול שניתן ללקוחות – אפילו עד 24 תשלומים. טל. 04-922801.

צלילה זה אקוה ספורט
AQUA-SPORT EILAT ISRAEL RED SEA
קורס, השכרה, תיקון, ספארי, צלילה בסיני
טל. 71601 — 74877 — 059-72788
ת.ד. 300 חוף אלמוג אילת.

← מאיר רבי

אקווה סקוטר – "הקט־ים" האישי שלך

בא לך ים פרטיזז הרחק מההמון הסוערזז, או אולי לתפוס גלים ולחוש עוצמה של מנוע העובד עם גופךזז

מעכשיו, יש לך פתרון:

אקווה סקוטר, המנוע האישי יקח אותך למרחבי הים. תוכל לשחות לצדו, לאחוז בו והוא יגרור אותך, ובאם יש לך סירה, תוכל באמצעות מתקן מיוחד לחברו לסירתך, כך שישמש אותך כמנוע חיצוני לכל דבר.

גדולתו וייחודו של האקווה סקוטר הוא בניידותו (משקלו בסח"כ 6 ק"ג) וטווח פעולתו הרחב: (מיכל דלק של 2 ליטר יקח אותך כ־4 שעות). הוא אטום לחלוטין מחדירות מים למנוע. כיף אמיתי וספורט ימי נוסף.

לאחרונה פותח גם מזרון לאקווה סקוטר, וכן גוף קשיח המשמש כאופנוע ימי לכל דבר. מחירו –.1,750 ש"ח כולל מע"מ.

פרטים נוספים ניתן לחשיג אצל היבואן אלין טרייד, רח' שיינקין 62, תל־אביב, טל. 03-611620.

כל אחד יכול לצלול

מדינת ישראל לחוף ימים תשכון. הספורט הימי לענפיו נמצא בתנופה וכובש לו מקום נכבד בקרב רבבות בני ישראל.

ספורט הצלילה הינו ספורט מעניין ומרתק, ומושך אלפי אנשים ברחבי הארץ לאתגר והרפתקאות תת־מימיות מגוונות.

אם נצא מתוך הנחה, כי כל ילד שוויצרי יודע לעשות סקי שלג, אין כל סיבה מדוע כל ילד ישראלי לא ידע לצלול.

ההתאחדות הישראלית לצלילה, היא הרשות המוסמכת מתוקף חוק הצלילה הספורטיבית וכפופה לרשות הספורט במסגרת משרד החינוך והתרבות.

ההתאחדות אמונה לפקח על מרכזי הצלילה הפזורים לאורך חופי הים התיכון ואילת, לוודא, כי רמת הציוד וההדרכה הינם בהתאם לחוק ולתקן.

בישראל יש כיום 12 מרכזי צלילה מסחריים מאושרים. במרכזי הצלילה מתקיימים קורסים לצלילה ברמות שונות. ילד כבן עשר היודע לשחות יכול להתחיל בתכנית הנקראת נוער צולל, ולהתקדם בדרוג עד לדרגת צולל חופשי – דרגת זהב.

אותו נער בגיל 15 יוכל להתחיל קורס צלילה מתקדם עם מיכלי אוויר דחוס. בתום קורס בן שבוע יוסמך הנער או הנערה לדרגת צולל זוטר. לאחר עשר צלילות הסמכה נוספות בפקוח מדריך, יוסמכו לדרגת צולל מוסמך ויזכו ברשיון צלילה בינלאומי. בכוונת ההתאחדות לקדם את רעיון הצלילה בכל רחבי הארץ, להגיע לכל בתי הספר והמתנ"סים, לערוך קייטנות ולהפוך את הנערים והנערות ל"זרבובים" מדופלמים.

אז בוא לצלול אתנו כאן תחת פני הים!

פרטים נוספים בהתאחדות הישראלית לצלילה ת.ד. 6110 ת"א / 61060.

ספורט אייזיק

★ תיקוני סירות גומי ופלסטיק
★ סירות מתנפחות ומנועי ים במבצע קיץ
★ סקטבורד קומפלט POWELL PERALTA מחיר 390 ש"ח
רח' פרישמן 32 ת"א, טל: 03-222531

אליפות נתניה בגלישת גלים

אליפות נתניה בגלישת גלים גובה של עד מטר אחד הסתיימה ביום רביעי ה־14 ביולי. התחרות נמשכה יומיים והופגנה בה רמת גלישה גבוהה במיוחד. התחרות היתה תחרות מס' 4 בסבב התחרויות הארצי של התאחדות הגלישה הישראלית. התחרות הבאה תתקיים בחוף הילטון ת"א והיא תהיה התחרות שתסכם את שנת הפעילות 87/8.

אלופי ישראל ייקבעו לאחר התחרות בת"א וייקבעו עפ"י ארבעת התחרויות מתוך החמש שנערכו השנה. כרגע בבוגרים מוביל אמור קנצופלסקי, בנוער – גיא זיתוני ובילדים – יובל ביטון ושגיא אפשטיין.

תוצאות האליפות בנתניה

בוגרים

1. אילן מאיר	1000 נק'
2. אמור קנצפולסקי	860 נק'
3. אייל אפוטה	730 נק'
4. שבתאי פלח	670 נק'

נוער

1. גיא זיתוני	1000 נק'
2. ארנו זית	860 נק'
3. אורן וייס	730 נק'
4. ניר צדיקביץ	670 נק'

ילדים

1. יובל ביטון	1000 נק'
2. איתי אביטל	860 נק'
3. שגיא אפשטיין	730 נק'
4. גלוסקא עדי	670 נק'

מאזני ציפה

מאזן ציפה מהו – מאזן ציפה הינו חגורה הבנויה משתי שכבות עם נפח למילוי אוויר. הצולל מאבד ממשקלו את משקל המים, שנפח גופו דוחה, וככל שיעמיק לצלול, משקלו היחסי יילך ויגדל. על מנת למנוע נפילה לעומקים נוצר מאזן הציפה. הצולל ממלא אויר לתוך מאזן הציפה ויוצר "ציפה חיובית" המתנגדת ל"ציפה השלילית" של משקל הצולל ואביזריו, ועפ"י כך הוא מאזן את משקלו מתחת לפני המים. קיימים מספר מאזני ציפה:

א) כאלה המשמשים גם כחגורות הצלה. – מאזנים אלה מולבשים על הצוואר והחזה, ונפח מילוי האוויר מרים את הצוואר ואת החלק הקדמי של הגוף. אי לכך, נוצר מצב, שלאחר שימושו של המאזן הנ"ל, כמאזן ציפה בצלילה יכולים אנו להשתמש בו, כחגורת הצלה על פני הים. מאזן כזה "יציף" אותנו שכובים על הגב עם הראש מחוץ למים. המאזן הנ"ל הינו בטיחותי וזול יחסית.

ב) מאזן ציפה ז'קט – מאזן מודרני אליו מתחבר מיכל הצלילה של הצולל, משמש גם כמנשא למיכל הצלילה. המאזן הנ"ל – תפקידו, כמאזן ציפה מתחת לפני המים ואינו משמש כחגורת הצלה. יתרונו: נוח בשימוש, וחסרונו – מחירו יקר.

בכל החברות המספקות ומשווקות ציוד צלילה ניתן לחשיג את שני סוגי מאזני ציפה.

הערה: אסור בהחלט לצלול ללא מאזן ציפה.

ימית חיפה
שד' בן גוריון 2 חיפה
טל. 04-512418

Sheba

שבא־ים בע"מ
דרך פ"ת 23 ת"א
טל. 03-614210

★ ציוד צלילה ממיטב היצרנים
U.S.D – TECHNISUB – REEF
★ חליפות צלילה וגלישה (אפשרות לפי מידה ובחירת צבעים)
★ תיקוני חליפות
★ מעבדת שרות ותיקונים (בחלקים מקוריים)
★ בדיקות תקופתיות למיכלים וסתים

← מאיר רבי

אקוה סקוטר
האופנוע הימי האישי

המנוע הימי מאפשר לך "לטוס" במים כסירת מרוץ להנאתך המלאה. מסוגל לשאת שחיינים בני כל הגילים במהירות, בקלות ובבטיחות מירבית*.
* באישור ובפיקוח מכון התקנים הישראלי.

אלין טריד בע"מ
ALIN TRADE LTD.

תל־אביב: רח' שינקין 62, טל': 03-611620; ספורט ישראל, טל' 03-5484770; יפו: ספורטה, טל' 03-838213; טבריה: שאול מתן, טל' 06-721468; אילת: המרכז לציוד ימי, טל' 059-71894.

← מאיר רבי

שם המשחק: פגיעות רגליים

כל אחד יודע שהסיכוי להבקיע שער בכדורגל, זהה לסיכוי להיפצע במשחק – ובכל זאת הכדורגל איננו הספורט המסוכן ביותר ■ בגלל אופיו, רבים בו הנפגעים ■ סטטיסטיקה: כ־60 אחוז מפגיעות הספורט הן מכדורגל ■ יש בתי חולים, ש־10 אחוז ממטופלי־הפגיעות, הם כדורגלנים ■ אילו הם האזורים הנפגעים ביותר

כך הם מתכתשים, גוף בגוף. התוצאה: שברים ושרירים קרועים

תוצאה של תיקול. הפגיעה – בירך

שימו לב לרגליים: אחת כבר חבושה, האחרת מצולקת

נאנק מכאבים, אחרי קרב מגע חריף

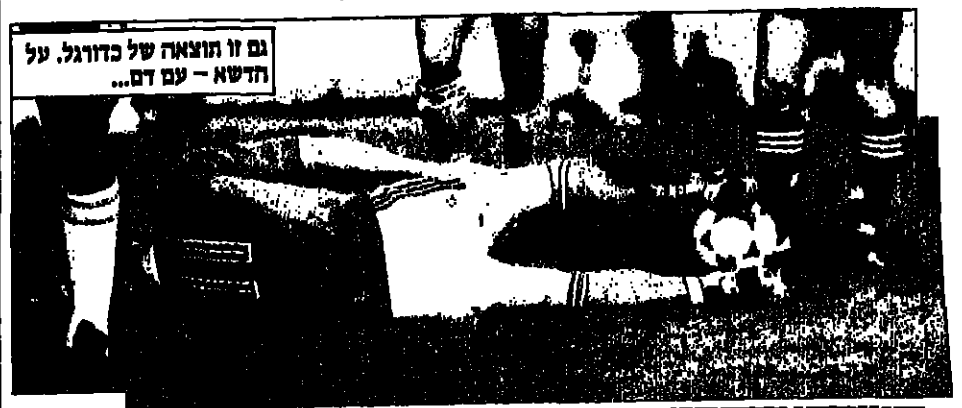

גם זו תוצאה של כדורגל. על הדשא – עם דם...

יוסי לבצלטר*

פגרה הקייץ היא הזמן המתאים ביותר לכל הספורטאים ובמיוחד לכדורגלנים, להחלים מכל התחלואים שלקו בהם במהלך העונה, לנוח וגם להיכון לעונה חדשה. אבל זו גם הזדמנות טובה ללמוד משהו, על הנעשה בגופם, בעת שהם עוסקים בספורט האהוב עליהם.

כל ספורטאי מבין לליבו (או לגופו) של עמיתו, שעה שהוא מתפתל בכאביו, בעקבות תיקול או "סגירת חשבון" על הדשא. לכל אלו שהיו במהלך העונה על תקן של "מסדר חולים" – מי בברך, מי ברגל, מי במפשעה או בקרסול – היתה אליפות אירופה שנערכה לא מכבר בגרמניה גם בבחינת... תראפיה אובססית. זו היתה אמנם "ועידת פיסגה" בינלאומית של כדורגל, סוחפת ומרתקת – לאחר עונת ליגה קשוחה ורצופת תלאות – אבל לחובבי הספורט הזה ניתנה בה הזדמנות נוספת, ויזואלית, להיזכר גם, מדי פעם, בסיטואציות אחרות משמחת־מנצחים או כיבוש שערים. למשל: מצבים של יסורים ומכאוב.

רגלים יקרות מאד

מצלמות הטלוויזיה סרקו ב"קלוז־אפ" את הרגליים היקרות והמוגנות ביותר של בחירי הכדורגלנים – וכשאלו ירדו מכר הדשא, ליוותה אותם גם השאלה התמימה, לכאורה: מי מהרגליים הללו תצא משם בסופו של דבר כשרגלה על העליונה – כלומר בריאה? היו שם, כידוע, רגליים יקרות מאד, שסודרו בקו אחיד כבתצוגת מכוניות מהודרות. הן נקראו לרגל כדי להצדיק את ההשקעה ביוקרתם, בסכומי כסף שהיו מספיקים כדי לקיים כל מועדון כדורגל ישראלי, ל־25 שנה לפחות...

כדורגלן יכול להצטיין ברוח לחימה, מוטיווציה, רצון ברזל, ונחישות – אבל אם אין לו ברך, קרסול, מפשעה או שריר בריאים ושלמים – הוא בעצם כמו אותו היהלום שבכתר, שאבד לו הברק והניצוץ.

לכל מי שעוסק בכדורגל ברור שסיכויי הרגליים להבקיע שער, טובים לא פחות מסיכוייהם להיפצע במהלך המשחק – אבל זהו שם המשחק, וכשמשחקים על כל הקופה זו בעצם מלחמת חרמה, שבה שולטים חוקי המשחק יחד עם יצרים מתלהטים. התוצאה: הגוף איננו נשמע למוח והחלומות שבכתר נעשים עד מהרה, בעקבות תיקול חריף או "סגירת חשבון פק"ם", לאבן שאין לה הפכין, כמו בנק לאחר פשיטת רגל.

סרט מתח

הכדורגל איננו המשחק המסוכן ביותר בכל מה שקשור לפגיעת ספורט – יש מסוכנים ממנו – אולם אופיו הדינאמי והמגע הנוצר לעתים תכופות בין אברי הגוף של השחקנים; הצורך להפעיל בו כוח שרירים רב ברגליים – ואותם כוחות שפועלים עליהם מכיוונים שונים ובלתי צפויים, בתנאי מזג אוויר קשים – כל אלו מכשירים למעשה את הקרקע להופעתן של הצעות, שעושות את חייו ואת הקריירה של הכדורגלן, לסרט מתח בו לא רק "הרעים" נקטלים.

ללא ספק, הכדורגל, המשוחק בידי יותר אנשים בעולם מכל משחק אחר, הוא הסיבה המרכזית לשכיחותן, של פציעות כה רבות – והמחיר היקר שאותו משלמים הספורטאים, בעקבות הפציעות. כספורט הפופולארי ביותר ב־135 מדינות, עם למעלה מ־22 מיליון שחקנים רשומים, אין לכדורגלנים על מה להתלונן: יש להם פרסום עולמי, הם נהנים מרמת חיים ובריאות, לרוב לאורך ימים. למרות שהם נושאים מדי פעם צלקות מימי הזוהר שנשכחו (בעוד שחבריהם מהכדורסל או מהוקי־קרח סובלים "בסטייל" ומתענים בכאביהם על משטחים קשים וקרים) – הכדורגלנים זוכים למשטח רך, לעתים נודף ממנו גם ריח ניחוח. ואתם יודע מה? – הם אפילו מנצלים את שהטבע נתן להם, ולעתים ה"הצגות" כלולות בכרטיסי ההזמנה.

בגלל אופיו של המשחק, על הכדורגלן לפתח, כמובן, בנוסף לכישורים ולמיומנויות הגופניות שהמשחק דורש, מידה לא פחותה של הגנה על גופו ואיבריו, החשופים. זה מתבטא בעיקר בחיזוקם ובפיתוחם של שרירים העוטפים את המיפרקים המועדים לפורענות – הקרסול, ירך וברך.

אילו פגיעות

ידוע שהכדורגל האירופי מספק בין 50% ל־60% מכל פגיעות הספורט הקיימות. למעשה בין 5% ל־10% מסך כל הפגיעות שמטופלות בבית־חולים, מקורן במגרש הכדורגל. אפשר לסווג את אופיין של פגיעות הספורט בכדורגל, לקטגוריות אחרות: מתיחות, חבורות, שברים, פגיעות ברצועות, פגיעות בשרירים ונקיעות. אופי הפגיעות ומידת חומרתן, תלויה בגורמים רבים – פיסיים, אנאטומיים ופיסיולוגים, ובמיוחד – במידת עמידותו או "עברו הנקי" של אותו איבר או מפרק שנפגע.

מתיחות של רצועות סביב מפרקי הקרסול והברך, שורש כף היד והאצבעות, מהוות כ־23% מסך הכל הפגיעות במשחק. תפקיד הרצועות במפרקים הוא לתמוך ולקבוע את אותן עצמות, המאפשרות תנועה במפרק. שלא כמו השרירים, רצועות אינן אלסטיות דיין ומתיחת יתר של רצועה, מעבר לכוחותיה – תגרום להתרופפותה, להתארכותה – עד כדי קרע. מתיחת רצועה, בעיקר במשחקים שבהם יש מגע פיסי נוקשה או עומס גופני חיצוני על הגוף שבתנועה, יכול לאלץ את הכדורגלן להעדר מפעילות עד 6 חודשים.

פגיעה חמורה, אך פחות שכיחה היא שבר (18%). סוג פגיעה זה מנטרל ומוציא מכלל פעולה כל שחקן, אך שלא כמו החלמתו של שריר, או רצועה – כהם התהליך הוא צלקתי – העצם מצליחה להרבות תאי עצם חדשים ולאחות את השבר, כדי לחזור למצב האנטומי המקורי.

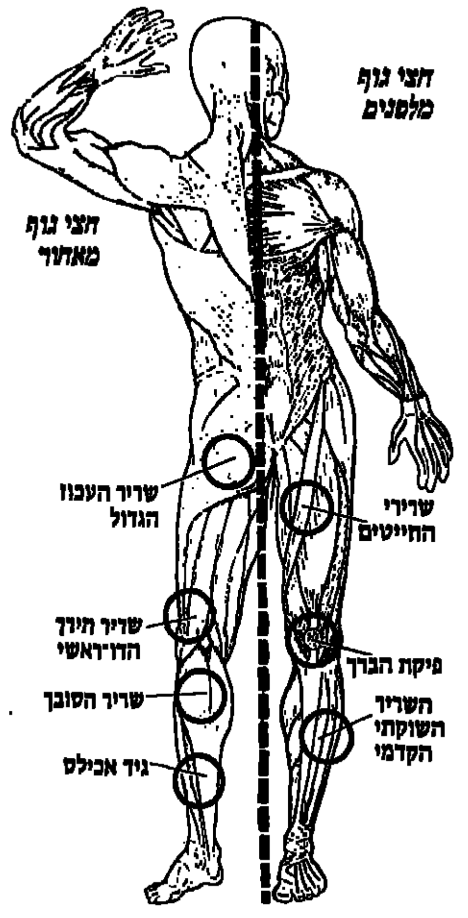

המיכאניזם של פגיעות ברך. החץ מראה את כיוון הכוח המופעל, שגורם במקרים קיצוניים לפגיעה

האזור הבעייתי ביותר

האזור הבעייתי ביותר אצל רוב הספורטאים – בעיקר גולשי סקי, כדורסלנים, שחקני פוטבול וכמובן כדורגלנים – הוא מפרק הברך. מפרק זה, הגדול ביותר שבגופנו, הוא גם מקור ראשי לצרות גדולות, בשל היותו מסובך ומורכב מבחינה ארכיטקטונית מכל מפרק שידוע בגופנו.

אין כמעט ספורטאי, בקנה מידה עולמי, שלא עובר טראומה זו או אחרת במהלך הקריירה הספורטיבית שלו. בשל מפגש עצמות גדולות, היוצרות חיכוך רב ביניהם ובהעדר תמיכה מספקת מצד שרירים ורצועות, מפרק הברך חשוף בנקודות התורפה שלו ללחצים ולכוחות מכיוונים שמנוגדים לאופי פעילותו הטבעית. דהיינו: כפיפה ופשיטה. הוא אינו מצליח לעמוד מול כוחות סיבוביים (לדוגמה "בעיטת בננה"), היוצרים דפורמאציה במבנהו המקורי.

עם הזמן, נחלשות הרצועות, נגרמים קרעים מיקרוסקופיים, אשר גורמים כאבים עזים סביב המפרק ומביאים להגבלת יכולת התנועה וליצירת כוח בשרירים.

לתמונה הכואבת מצטרפים גם מפרקים ואיברים כמו קרסול, שוק, כף רגל וירך – הסובלים רבות, במשך עונת משחקים מתישה.

יכולתה של קבוצת כדורגל, על שלל כוכביה להגיע רחוק במירוץ אל התואר הנכסף, יהיה תלוי ללא ספק במידת יכולתם של השחקנים למנוע מעצמם ולהימנע מפגיעות גופניות. צריך לזכור שאותה כף רגל קטנה, הנעטפת בשכבות אין ספור של מגינים, תחבושות, גרביים ומה לא – על 26 עצמותיה, הנושאות בנטל הככר של חבטות, מתיחות, מעיכות ודריכות – היא היא זו שצריכה לנתב את דרכו של הכדור לרשת; ואותה כף רגל תמשיך לדרוך עוד שנים רבות על מגרשים רוויי מתח, תיקולים חריפים, זעקות שבר, וכמובן שערים אין־סוף.

(רשימה ראשונה בסידרה)

* *המחבר הוא מומחה בתחום הפיסיולוגיה של המאמץ וקרדיולוגיה בספורט.* ■

הכדורגל – במקום השלישי באיטליה

חברת ביטוח איטלקית שמתמחה בביטוחי ספורטאים, דיווחה כי מספר הנפגעים הגדול ביותר במירגם של 100 ספורטאים לשנה, היו רוכבי האופנועים – 7.31 אחוז אחריהם שחקני הרוגבי 6.41 ובמקום השלישי הכדורגלנים – 4.18.

במקום הרביעי דורגו המתאגרפים – 3.20; אחריהם ספורטאי החורף למיניהם – 1.31 ובמקום האחרון, האתלטים – 0.45 אחוז.

מקרב ספורטאי אוניברסיטת טורונטו, קנדה, היה השיעור הגבוה ביותר של נפגעי ספורט בשנה מקרב שחקני הפוטבול האמריקני (או הקנדי) – 46.9 אחוז אחריהם המתאבקים 41.2; הג'ודאים 25.9 אחוז גולשי הסקי 23.9; שחקני הרוגבי 23.0, מתאגרפים 20.3 ומתעמלים 14.1. בקנדה הכדורגל האירופי אינו פופולארי במיוחד ולזה יש ביטוי גם בסטטיסטיקה זו.

נתוני ביטוח שנאספו במזרח גרמניה הוכיחו ששיעור הנפגעים בקרב רוכבי אופנועים הוא הגבוה ביותר 4.4 אחוז ואחריהם הכדורגלנים 2.9. שחקני הוקי 1.8, מתאגרפים 1.6 ומתעמלים 0.2. במחוז רוסטוק במזרח גרמניה נרשם ששיעור המתאבקים שנפגעו במהלך שנת פעילות אחת היה 3.8 אחוז, כדורסלנים 3.4 אחוז, רוכבי אופניים 2.8, כדורגלנים 2.6, החלקה על קרח 2.4 ואיגרוף 1.9.

שישו שכטמן

מוכרת המכוניות

מחזור הטוטו השבוע הוא האחרון הקייץ שבו מתקיימת הגרלת "טוטו־אוטו", בין השולחים 10 טורים לפחות. במחזור שעבר זכתה במכונית תושבת ערד. אין לה מכונית. גם לא רשיון נהיגה. היא, כנראה, תמכור את המכונית. גם לפני כחודשיים, בהגרלת הוור עד למען החייל היא זכתה במכונית –ומכרה אותה.

לפני שנה היתה סיסמת הפרסום של הטוטו "בטוטו הכל יכול לקרות". השנה שונתה ל"מה יהיה? – יהיה טוטו". נראה לנו שצריך להחזיר את הסיסמה הישנה...

תחזית למחזור טוטו 48

.1 דנדנונג – אסנדון. 4 המשחקים הראשונים מהליגה הראשונה בויקטוריה. המארחים שניצחו אשתקד 0–1 שקועים בתחתית (5 הפסדים רצופים) ומארחים קבוצה שלא ניצחה 7 מחזורים. משולש.

.2 נוקס־סיטי – ברוזמדוס. שתי הקבוצות קרובות במרכז הטבלה. נוקס־סיטי סיימה השבת, לראשונה אחרי 17 מחזורים, בתיקו. כנראה שתיקו שני ברציפות לא יהיה. 2,1.

.3 סנבורי – פרנקסטון. המארחים סוגרים הטבלה והשיגו השבת נצחון שני העונה. פרנקסטון כנראה תעלה השנה ללאומית בויקטוריה. 2 סולו.

.4 ווסט־גייט – ריצ'מונד. המארחים סיימו בשבת האחרונה בתיקו עם המובילה. האורחים הפסידו 0–6. 1.

.5 אלטונה סיטי – אלתהאם. עברנו לליגה השניה בויקטוריה. משחק תחתית. האורחים ניצחו אשתקד 1–2. שתיהן כבר חודשיים ללא ניצחון... משולש.

.6 היידלברג – יאראויל. האורחים צברו בשבעת המחזורים האחרונים 3 נקודות (3 תיקו); המארחים 6 נקודות. תיקו.

.7 סנדרינגהאם – דובטון. שתי הראשונות בטבלה נפגשות במאבק לעליה לליגה הראשונה (עולות שתיים). אשתקד ניצחה סנדרינגהאם 2–0. השבת כל תוצאה אפשרית. משולש.

.8 וויברלי – קילור. שתי "אלופות התיקו" של הליגה השניה בויקטוריה (7 עד כה), נפגשות למשחק משמעותי בעיקר לאורחים, להם עדיין סיכוי לעלות. 1, 2.

.9 בייזווטר – ספירווד. אנו במערב אוסטרליה. אשתקד ניצחו המארחים 1–3 ובסיבוב הקודם, לפני חודשיים, 1–1. האורחים שזכו לפני 3 שנים באליפות, הם בתחתית ובצרות. אם יפסידו השבת יהיו בצרות יותר גדולות... משולש.

.10 קינגסווי – נורת־פרת. בסיבוב הקודם 1–3 לנורת־פרת. במערב אוסטרליה מעניקים 3 נקודות לניצחון, והאורחים סיימו עד כה רק משחק אחד בתיקו. השבת, כנראה, התיקו השני. X "סולו".

.11 סטירלינג – סורנטו. (2–0 לסורנטו לפני חודשיים). בטור הטוטו בשבת שעברה היו רק 2 נצחונות למארחים ו־7 לאורחות. קשה להאמין שהתופעה תחזור. 1.

.12 מודבורי – קמבלטאון. 3 משחקים מדרום אוסטרליה: המארחים צברו 5 נקודות בשלושת המחזורים האחרונים ונחלצים אט־אט מהתחתית. לאורחים ממרכז הטבלה "אין מה לחפש" 4 מחזורים מסיום הליגה. 1, x.

.13 סאליסבורי – פולניה. האורח, ניצחה אשתקד 2–0 וזו קבוצה שמסוגלת לכל תוצאה במגרשה ובחוץ. משולש.

.14 וודביל – ליון גריינג'. בעשרת המחזורים האחרונים לא זכו המארחים בניצחון והם כנראה בדרך לליגה השנייה, ממנה עלו לפני 3 שנים. השבת, כנראה, ההזדמנות האחרונה שלהם מול קבוצת תחתית. 2,1.

דרום אוסטרליה
(לאחר 18 מחזורים)

.1	קרואטיה	8–29	27
.2	הלאס	24–42	25
.3	בירקאלה	16–17	22
.4	סאליסבורי	16–20	19
.5	קמבלטאון	23–20	19
.6	ארלאייד	24–21	17
.7	פולניה*	24–29	16
.8	מודבורי	21–19	16
.9	פרהדהילס*	23–18	16
.10	ליון־גריינג'	34–25	14
.11	קמברלנד	26–21	13
.12	וודביל	35–13	10

* משחק חסר

מערב אוסטרליה
(לאחר 14 מחזורים)

.1	אתונה	26–46	25
.2	בייזווטר	28–25	22
.3	פרת־איטליה	24–25	21
.4	סורנטו	28–21	21
.5	נורת־פרת	29–28	19
.6	סטירלינג	24–22	19
.7	ספירווד	27–21	15
.8	קינגסוויי	23–21	14

ויקטוריה (ליגה ראשונה)
(אחרי 17 משחקים)

.1	אלטונה־גייט	5–34	29
.2	פרנקסטון	17–30	25
.3	אלביון	17–26	20
.4	מורולבק	24–34	19
.5	ווסט־גייט*	16–24	19
.6	ברודמדוס	18–21	18
.7	ווריבי*	13–17	17
.8	נוקס־סיטי*	22–21	17
.9	מורריאלוק	23–16	16
.10	גונאודינגי*	25–21	15
.11	אסנדון־סיטי*	22–15	13
.12	ריצ'מונד	39–17	12
.13	דנדנונג	25– 9	8
.14	סנבורי	29– 9	6

* משחק חסר

ויקטוריה (ליגה שניה)
(אחרי 17 משחקים)

.1	דובטון	12–28	26
.2	סנדרינגהאם*	17–35	25
.3	נורת־גילונג	20–34	25
.4	קילור	21–28	21
.5	קליפטון־היל	21–31	20
.6	וויברלי	27–30	17
.7	רינגווד	25–22	17
.8	יאראויל	22–20	16
.9	פרהאראן	29–27	15
.10	דונקסטר	21–13	14
.11	היידלברג	23–15	12
.12	פט. מלבורן	31–21	12
.13	אלטונה־סיטי	35–22	10
.14	אלתהאם*	38–13	6

* משחק חסר

שיטות מלאות

הצעות השבוע

סולידי

	1	x	2
1			X
2		X	
3	X		X
4	X		
5	X		
6	X	X	
7	X		
8	X		
9		X	
10		X	X
11		X	
12	X		X
13		X	
14	X		

שלשות /
כפולים 4
טורים 16

הפתעות

	1	x	2
1			X
2	X		
3	X		X
4	X		
5		X	X
6	X	X	
7		X	
8		X	
9		X	X
10	X		X
11			X
12		X	X
13	X		
14	X		

שלשות /
כפולים 6
טורים 64

הגיוני

	1	x	2
1			X
2		X	
3		X	X
4	X		X
5		X	X
6	X		
7	X	X	X
8		X	
9	X	X	
10	X		
11	X		X
12		X	
13	X		X
14		X	X

שלשות 1
כפולים 6
טורים 192

לעשירים

	1	x	2
1	X		
2	X		
3		X	
4	X		
5	X	X	X
6	X	X	X
7	X	X	X
8			X
9	X		
10	X		X
11	X	X	
12	X	X	
13	X	X	
14			X

שלשות 3
כפולים 4
טורים 432

שיטה מצומצמת

	1	x	2
1	X	X	X
2	X		X
3			X
4	X		
5	X	X	X
6		X	
7	X	X	X
8	X		X
9	X	X	X
10		X	
11	X		
12	X	X	
13	X	X	X
14		X	X

שלשות 5
כפולים 4
טורים מלא 3888
טורים בשיטה המצומצמת 162

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	2	x	1	2	x	1	2	x	1
2	1, 2	1, 2	1, 2	1, 2	1, 2	1, 2	1, 2	1, 2	1, 2
3	2	2	2	2	2	2	2	2	2
4	1	1	1	1	1	1	1	1	1
5	x	1	2	1	2	x	2	x	1
6	x	x	x	x	x	x	x	x	x
7	1, x, 2	1, x, 2	1, x, 2	1, x, 2	1, x, 2	1, x, 2	1, x, 2	1, x, 2	1, x, 2
8	1, 2	1, 2	1, 2	1, 2	1, 2	1, 2	1, 2	1, 2	1, 2
9	1	2	x	x	1	2	2	x	1
10	x	x	x	x	x	x	x	x	x
11	1	1	1	1	1	1	1	1	1
12	1, x	1, x	1, x	1, x	1, x	1, x	1, x	1, x	1, x
13	2	2	2	x	x	x	1	1	1
14	x, 2	x, 2	x, 2	x, 2	x, 2	x, 2	x, 2	x, 2	x, 2

שלח 10 טורים לפחות והשתתף בהגרלה

טוטו־אוטו

שבוע אחרון

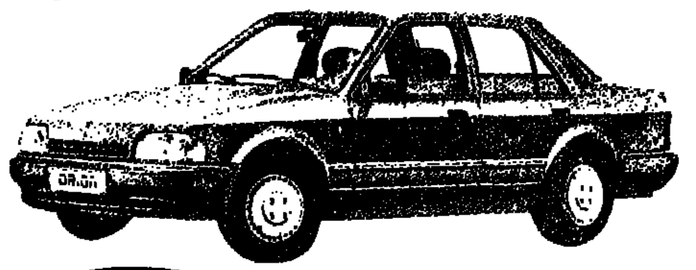

ORION 1600

השבוע זכתה במכונית בטופס מס' 25-273-44359
לוסי ווסמן, קנאים 25/4, ערד

מה יהיה? יהיה טוטו

השבוע משחקי הליגות האוסטרליות מינימום הפרס הראשון: *

550,000 ש"ח

* כולל העברה

פוגל לוין בורוש

אלכס דורון

המראה היה בהחלט נדיר: מארי דקר־סלייני נקלעה לעימות עם יריבה אמריקנית, אתגר לשתיהן – והיא רוווקא נהנתה מזה.

היה זה בשבוע שעבר, במבחני האתלטיקה של ארה"ב באינדיאנאפוליס, כלי ספק מבחן טוב, "כיוון כלים", לקראת האולימפיאדה, במיוחד בריצת 3000 מטר. למארי דקר־סלייני יש עניין רב בריצה הזו, ממש משימה אישית: היא רוצה לנצח ולחגוג, כדי למחוק את הכאב החרוט בזכרון מאז ההתנגשות הטראגית עם זולה באד בגמר בלוס אנג'לס, לפני ארבע שנים.

סלייני, שכדרך כלל "מתסלת" את כל יריבותיה האמריקניות, אלו שהיא מכנה אותן בזילזול "האופוזיציה שלי", זכתה כמבחן בשבוע שעבר למיבדק־כוח חריף וקשה מצידה של ויקי האבר, סטודנטית שנה שניה באוניברסיטת וילאנובה, שנתיים אלופת הקולג'ים.

כפי שהיא אוהבת, מארי, חביבת הקהל האמריקני כבר שנים לא מעטות – מאז נעוריה – היא נטלה את ההולכה בריצה מיד למן הזינוק. אחריה דהרה בקצב מהיר למרי פאטיס פלאמר. אחרי ארבע הקפות־מסלול, כמחצית הדרך, הגיחה האבר ותפסה את מקומה של פלאמר ובאורח עקבי סגרה את הפער עם סלייני. כשנותרו שניים, "לכרה" אותה האבר ואז הן רצו זו בצד זו, עד להקפה האחרונה האחרונה. אז פרצה סלייני, השתחררה מ"חיבוקה" של האבר וניצחה ב־8:42.53 דקות, הזמן מהיר ביותר של אמריקנית השנה. האבר קבעה שיא קולג'ים חדש (8:46.48). אחריהן הגיעו פלאמר וסברינה דורנהפר, על סף התייבשות ותשישות ונזקקו לטיפול רפואי מיידי. סברינה התמוטטה, 10 מטר מקו הסיום וכאשר קמה וחצתה את קו הגמר, היא שוב התמוטטה על המסלול, יחד עם פלאמר. זה שייך לדראמה.

מארי דקר־סלייני, 29, אם מפורסמת מאד בספורט האמריקני, אמרה כי היא נהנתה מאד מהתחרות; שהיתה זקוקה לה.

למי שאינו זוכר: מארי דקר משתתפת בתחרויות מהדרג הבכיר, עם עלית הרצות בעולם, מאז גיל 12. בת 15 נכללה לראשונה בנבחרת ארה"ב לתחרות המסורתית שמלפני 14 שנה עם בריה"מ. אפילו רשמה נצחון סנסציוני על הסובייטיות, בבריה"מ.

היא לא ידעה דבר על יריבתה הצעירה, ויקי האבר, עד שראתה אותה בחודש שעבר באליפות הקולג'ים שנערכה ביוג'ין מדינת אורגון, עיר מגוריה של מארי דקר־סלייני שם היא מרבה להתאמן ולתחר ובעיקר אוהבת לעשות זאת. לכתבים אמריקניים סיפרה מארי שויקי הפתיעה אותה בסגנון ריצתה.

יחד עם זאת ציינה כי בעצמה נזקקה לרתיפה כדי להצליח. "כשרצים לבד, ללא יריבים, זה מעצבן. זה מתיש. איש אינו אוהב לרוץ לבד. הבדידות הורגת. מיבשת את המוח".

בסיאול היא מתכוונת לרוץ גם 1500, אבל ריצת ה־3000 יושבת לה בעיקר בראש. היא חושבת על כך ארבע שנים, מאז הדראמה הגדולה של לוס אנג'לס שעלתה לה כנראה במדלייה. היא נתקלה בזולה באד, נפצעה, הורדה מעל המסלול באנקת מכאבים. התקשתה לחזור לעצמה. "שלוש שעות אחרי אותה נפילה התחלתי כבר לחשוב על סיאול 88", סיפרה לכתבים באינדיאנאפוליס.

אף כי היא נחשבת כבר שנים לא מעטות כאחת הרצות הטובות בעולם למרחקים – ומחזיקה בכל שיאי ארה"ב למרחקים שבין 800 ל־10 אלפים מטר והיא גם שיאנית העולם במייל – חסרה לה עדיין מדלייה אולימפית.

היא החמיצה את מבחני ארה"ב לקראת מינכן 72', כיוון שאז, בגיל 13, היתה צעירה מדי... היא החמיצה את 76' בגלל פציעה. את מוסקווה 80' בגלל החרם של הנשיא קארטר והיא החמיצה את קו הגמר בלוס אנג'לס 84'.

כשנשאלה מארי דקר־סלייני, מהי חושבת על האולימפיאדה השיבה: "אני חושבת איך להיות שם חזקה, בכושר גופני מלא, בריאה ואיך אחצה את קו הגמר. ברגע זה, השאיפה לחצות את קו הגמר, זה מה שחשוב לי. זה יהיה בבחינת שיפור לעומת 84". ■

עוד 51 יום לסיאול

מארי דקר־סלייני עשתה זאת, שני נצחונות במבחני ארה"ב לסיאול. 3000 ו־1500 מטר ■ חושבת על אולימפיאדת 88' "מאז שלוש שעות לאחר ההתנגשות עם זולה באד בלוס אנג'לס 84"

פלורס גריפית (מניפה ידיים) אחרי השיא שלה

מארי דקר (משמאל), בריצה מול רצה סובייטית, לפני חמש שנים. אז יריבתה התמוטטה והיא· המשיכה...

"כיוון כלים"

תוצאת הדיאטה: שיא עולם

לפני שנתיים היא היתה מזכירה במשרד, ענת בשר, שמנה, מפוטמת, מכורה למתוקים – וכיום היא האשה המהירה ביותר בעולם.

פלורנס גריפית־ג'וינר, האשה שקבעה במבחנים באינדיאנאפוליס את הזמן המדהים, מעורר המחלוקת של 10.49 שניות ב־100 מטר, שגם השיגה 10.70 ו־10.61 – זמנים טובים בהרבה משיא העולם הקודם של אוולין אשפורד מלפני חמש שנים (10.76) – ללא הסערה והרמות הגבה של כל מיני מומחים.

אין ספק: פלורס גריפית, גיסתה של מלכת האתלטיות ג'קי ג'וינר, חניכתו של בוב קרסי, בעלה של ג'קי, אשתו של אל ג'וינר קופץ משולשת, אחיה של ג'קי – גנבה את ההצגה מכולם. גם מקארל לואיס הגרול, גם מאדוין מוזס הענק, אפילו ממארי דקר־סלייני, בעלת ה"סיפור" המיוחד.

כשפלורס מדברת על משקל היתר שלה, אומר מאמנה כי היא היתה "ממש פרה, עם משקל עודף של 30 ק"ג". היא מתקוממת: "רק 7.5 ק"ג מיותרים".

הם החלו לעבוד יחד לפני שנתיים ובעזרת מומחי תזונה העמידה את משקלה על 62 ק"ג "משקל מושלם לאתלטיות".

היא אוהבת לרוץ בבגדים מיוחדים במינם: ראו אותה, למשל, בבגד גוף מיוחד, שבו מכנסון אחד היה בצבע אחד והאחר, בצבע שונה. ראו אותה עם מכנס ארוך אחד והאחר היה קצר. על בגד הגוף היה לה ביקיני... לכל ריצה התייצבה בבגד "משוגע" אחר. זה בלבד משך את תשומת הלב. ואחר כך באו ההשגים עצמם.

היא מתאמנת עם בעלה, אל, שהתאכזב קשה כשלא נעשה אולימפי ונכשל במבחני המשולשת. הם חלמו להיות בסיאול יחד. "השיא העולמי שלי ב־100 מטר מוקדש איפוא לבעלי", אמרה כשדמעות בעיניה.

פלורס גריפית־ג'וינר עשויה לכבוש את סיאול.

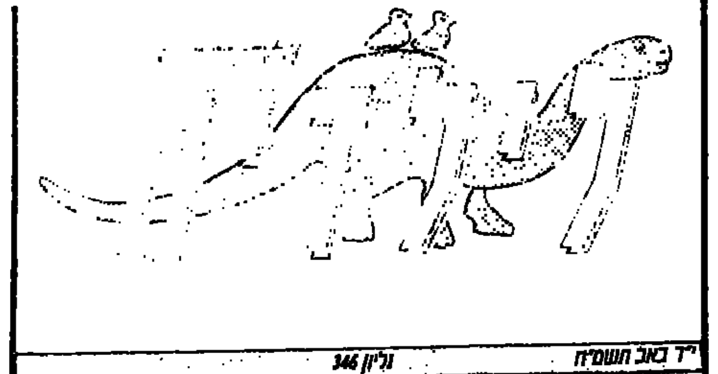

י"ד באב תשמ"ח | גליון 346
28 ביולי 1988 | עריכה בת דורה | עריכה גראפית לוסי קוסיר

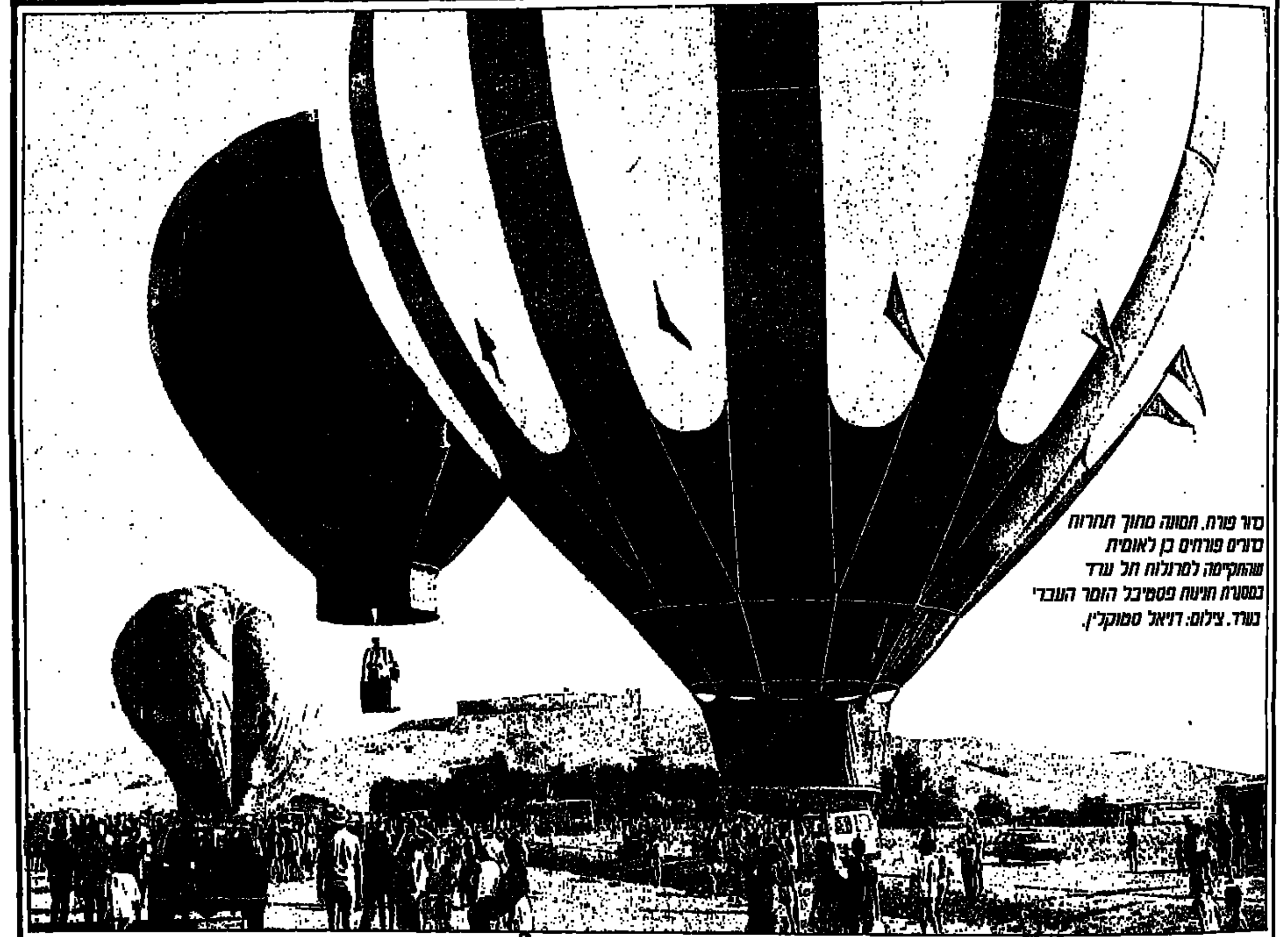

כדור פורח. תמונה מתוך תחרות כדורים פורחים בין לאומית שהתקיימה לראשונה ליד ערד במסגרת חגיגות פסטיבל הזמר העברי בערד. צילום: דניאל סמוקלין.

שלום שלום

"אל הנגב", כך נקראות החגיגות הגדולות שנערכו ברחבי הנגב. כוונת המארגנים את החגיגות היתה לפתוח את שערי הנגב בפני רבבות מבקרים. כדי למשוך את ההמונים הוכנו אירועים ומופעים אמנותיים רבים החל מקונצרט של מוסיקת קצב חדישה ועד תחרות בינלאומית של בלונים פורחים.

אירועי אל הנגב, שעדיין לא הסתיימו, הצליחו ובאמת, רבבות הגיעו לנגב מן הצפון והגוש.

אבל ההצגה האמיתית בנגב היא הישובים הפורחים במדבר. הנגב המדברי שלנו המשתרע מבאר־שבע ועד אילת מהווה יותר ממחצית שטח ישראל. בעבר הרחוק ישבו בנגב שבטי בדואים נודדים שגרו באוהלים שיריעותיהם נארגו מצמר גמלים ועזים.

כאשר עלו ראשוני המתישבים היהודים לנגב רק מעטים האמינו כי הם יצליחו לפתח חקלאות במדבר.

כאשר ראשוני דימונה נכנסו לצריפיהם, קראו למקום - "דמיונה". אך כיום אנו רואי כי הדמיון הפך למציאות. דימונה הפכה לעיר גדולה, הישובים החקלאים היו לגנים פורחים המספקים תוצרת חקלאית מעולה ומוצרי תעשייה מיוחדים. מפעלים אדירים הוקמו בנגב כמו מפעלי ים המלח.

בעת ההנאה במופעים של "אל הנגב" כדאי לזכור שההצגה הגדולה והאמיתית בנגב הם הישובים הפורחים והמתיישבים שהפכו שממה לגן פורח. המדבר גדול ויש בו מקום לעוד מתישבים רבים. אם מעט מן המבקרים בחגיגות ידלקו על הנגב ויחליטו להצטרף למתיישבים, הרי שחגיגות "אל הנגב" הצליחו.

עמוס בר

דברי חכמה

כָּבוֹד לָאָדָם וְלִרְכוּשׁ

הַחוֹפֶשׁ הִתְחִיל . חוֹבְבֵי הַטִּיּוּלִים כְּבָר חוֹלְמִים עַל מַסְלוּלִים. רְדִיּוֹת וּמְצוּקִים. לִפְעָמִים עוֹבֵר הַמַּסְלוּל בְּשְׁטָחִים חַקְלָאִיִּים. מָה עוֹשִׂים? עוֹבְרִים אוֹ לֹא עוֹבְרִים? קוֹטְפִים פֹּה וְשָׁם אוֹ לֹא? אֲנִי לֹא יוֹדֵעַ בְּדִיּוּק מָה עוֹשִׂים, אֲבָל אֲנִי יוֹדֵעַ מָה עָשׂוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּטִיּוּל שֶׁלָּהֶם מִמִּצְרַיִם לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל. כְּשֶׁהִתְקָרְבוּ לֶאֱדוֹם – יַרְדֵּן שֶׁל יָמֵינוּ: "וַיִּשְׁלַח מֹשֶׁה מַלְאָכִים מִקָּדֵשׁ אֶל מֶלֶךְ אֱדוֹם". מַלְאָכִים הֵם שְׁלִיחִים. הֵם לֹא נִכְנְסוּ וְאָסְרוּ כָּךְ שְׁאֵלָה, אֶלָּא כְּשֶׁהָיוּ עוֹד רְחוֹקִים שָׁלְחוּ שְׁלִיחִים לִשְׁאֹל, לְבַקֵּשׁ. וְשִׂימוּ לֵב לְסִגְנוֹן הַבַּקָּשָׁה: "נַעְבְּרָה נָּא בְאַרְצֶךָ, לֹא נַעֲבֹר בְּשָׂדֶה וּבְכֶרֶם וְלֹא נִשְׁתֶּה מֵי בְאֵר, דֶּרֶךְ הַמֶּלֶךְ נֵלֵךְ לֹא נִטֶּה יָמִין וּשְׂמֹאול עַד אֲשֶׁר נַעֲבֹר גְּבוּלֶךָ". לֹא רַק שֶׁלֹּא נִקְטֹף, אֶלָּא בְּשָׂדוֹת וּבִכְרָמִים בִּכְלָל לֹא נַעֲבֹר, כְּדֵי שֶׁאַף אֶחָד לֹא יֹאמַר: הָאֶשְׁכֹּל נִתְפַּס לִי בַּפַּרְמִיל, אוֹ – בֵּין כֹּה וָכֹה אֵלֶּה הָיוּ עֲנָבִים בְּמְעַט רְקוּבִים. הַבַּקָּשָׁה הָיְתָה מְנֻמֶּסֶת לְכָל הַדֵּעוֹת, אַךְ מָה לַעֲשׂוֹת, מֶלֶךְ אֱדוֹם לֹא רָצָה. "וַיְמָאֵן אֱדוֹם נְתֹן אֶת יִשְׂרָאֵל עֲבֹר בִּגְבֻלוֹ". מָה עוֹשִׂים? אֶפְשָׁר לִכְעֹס. וְלַעֲשׂוֹת דַוְקָא. כִּי מָה הוּא חוֹשֵׁב לְעַצְמוֹ? מָה הוּא חוֹשֵׁב, שֶׁנֹּאכַל לוֹ אֶת הַכְּבִישׁ? קַמְצָן שֶׁכְּמוֹתוֹ! אֲבָל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הֵגִיבוּ אַחֶרֶת: "וַיֵּט יִשְׂרָאֵל מֵעָלָיו". זֹאת זְכוּתוֹ. אֵלֶּה הַשָּׂדוֹת שֶׁלּוֹ. וְאַפִלּוּ שֶׁזֶּה מְעַצְבֵּן שֶׁצָּרִיךְ לָלֶכֶת מִסָּבִיב, וְהַדֶּרֶךְ אֲרֻכָּה, וְהַחֹם מֵעִיק יֵשׁ כָּבוֹד לָאָדָם וְלִרְכוּשׁוֹ, גַּם כְּשֶׁהוּא לֹא כָּל כָּךְ נֶחְמָד אֵלֵינוּ.

משֶׁה מֵאִיר

ילדים נמוכים

לא כולנו נולדנו גבוהים כמו שחקני כדורסל. רבנו הרבה יותר נמוכים, ממש פצפונים לידם. אז מה? אפשר לחשוב שכולנו צריכים להיות כל כך גבוהים. יש אנשים גבוהים ויש נמוכים. תארו לעצמכם שכולם היו באותו הגובה. זה היה מצחיק. אבל יש הרבה ילדים נמוכי קומה, המרגישים את עצמם קטנים ולא מעזים אפילו להראות ברבים כמה הם גדולים.

לפעמים מצחיק נורא בכתה לגלגל על ילד כזה, המחייך בביישנות וחש עצמו קטן קטן. אז יש לנו הפתעה בשבילכם – יש הרבה מה לקנא בנמוכים. הם לא פחות טובים, יפים וכשרוניים משאר הילדים. ראו, למשל כמה נמוכים שחקני כדורגל או קומיקאים מפורסמים, המשעשעים את כולם בשעור קומתם.

ניסינו למצוא ילדים נמוכים, החשים עצמם דחויים בכתה ומוכנים לספר את סיפורם בגלוי, אבל הם התביישו. לכן הבטחנו לא לגלות את השם האמתי ולא לפרסם את תמונתם. אבל הדברים שהם אומרים חשובים מאד, במיוחד לאלה ביניכם, החושבים לעצמם שלהיות נמוך זה מצחיק ומכוער. אז כדאי לכם לפתוח אזן ולשמוע מה מרגיש בלב ילד נמוך, שכולם לועגים לו. אולי אחר כך יעזרו הגבוהים שביניכם גם להם להרגיש קצת יותר גבוהים.

"אני לא אוהב להיות נמוך", אומר דני בן התשע, "ילדים בכתה צוחקים עלי". אמו מספרת, שכבר פנתה למורה, שניסתה לשלבו בחברה, אך ללא הצלחה. "אני לא רוצה", אומר דני, "כל הזמן זורקים לי הערות. אז לא צריך, שלא יעשו טובות". אמו מספרת שפעם אפילו ארגנה מסבה לילדי הכתה, אך רבים לא הגיעו. דני עוד יותר נעלב ומאז לא מנסה אפילו ליצור קשרים.

איך מרגיש ילד נמוך, כשכל הכתה צוחקת עליו? "בהתחלה זה נורא מפריע", מספר אבי בן העשר. "אבל היום כבר לא אכפת לי. יש לי כמה חברים טובים והשאר לא מעניינים אותי". האם זו גם אשמתך, שצוחקים עליך? הוא מחייך, חצי מסמיק. "אני לא חושב. אולי קצת. אני לא מרגיש נוח בחברה. כל הזמן נדמה לי שצוחקים עלי מאחורי גבי". אז למה לא תנסה להיות כמו כולם? הוא מראה בידיו תנועה של חסר אונים, ואחר כך מוסיף: "זה לא תלוי רק בי".

לא תמיד זה כך. קחו את גדי בן ה־12 לדוגמה. הוא משחק כדורגל הכי טוב בכתתו, יש לו מלאן חברים וכבר היתה לו אפילו חברה על באמת. "אני יודע שאני נמוך", הוא אומר וצוחק, "אז מה? בהתחלה צחקו עלי, אבל הראיתי להם שאני יכול לצחוק עליהם בחזרה, על דברים אחרים שלי יש ולהם אין". מה אתה מציע לילדים נמוכים לעשות כדי להשתלב בחברה? "קודם כל לדבר עם הרבה בטחון ובכלל לא לפחד לפתוח את הפה. אם מתנהגים כמו כולם ולא מתבודדים, אין שום סבה שיצחקו עליהם. אז מה אם יש ילדים נמוכים? אולי הם עוד יגבהו כשיגדלו. צריך להרגיש על הגבה, זו כל החכמה".

"בשכונה שלי יש לי המון חברים נפלאים גבוהים ושמנים, רזים, נמוכים, משקפופרים, ג'ינג'ים. יש גם נודניקים, יש כאלה עם גשר על השנים, יש כאלה עם שנים בחוץ. יש עם עינים חומות, כחלות, עם שער חלק או מאד מאד מתלתל, עם פוני ארוך הנופל להם על העינים, וכל אחד מהם הוא מיחד מאד אבל כלם יחד הם החברים שלי ועל כל אחד מהם אספר כאן בנפרד". כך פותחת צפי שביט את הקלטת החדשה שלה "החברים שלי", שיצאה בימים אלה לחנויות. בקלטת היא מספרת על כל מיני ילדים שלא כל כך מרגישים נוח בחברה. שירים כמו "הילדה השמנה", "המסמיקה", "הילד המגמגם", "ג'ינג'י" ו"הילד הביישן". יש בקלטת של צפי שירים וספורים גם מצחיקים וגם עצובים על ילדים מכל הסוגים.

בין השירים הרבים יש כמובן גם השיר "הייתי הילד הכי קטן בכתה" (מכר לכם מאיזשהו מקום):

הייתי הילד הכי קטן בכתה
הכי קטן בשעור
והכי קטן בהפסקה
בסוף השנה כשהיו מצלמים
ואני הנמוך
תמיד עומד בסוף הילדים
על ארגז הפוך
הילדים הגבוהים עומדים בשורה
ופתאום אני מטר ועשרה
ראשי נוגע בחגורה של המורה.
בלילה הייתי בוכה לי בתוך
השמיכות
אלהים, עשה שלא יסתירו לי
ושאוכל לראות.
אני חושב שמישהו למעלה שמע
את הדברים
כי עכשו אני כבר בן שבע
וגם מטר ועשרים.

עפר פטרסבורג

תיק סגור

תקציר הפרק הקודם: בלה מתבקשת למסור, בעת חקירת המשטרה, את שמות כל אלה שביקרו בימים האחרונים בביתה

פרק 39:

הוריו של רונן אינם מאמינים לו שהוא היה בבית החולים

כשנפרדה בלה מן השוטר, העיפה מבט למקום שבו ישבה קודם לכן שושי. שושי לא התעכבה במקום זמן רב. היא מסרה את הפרטים על בנה שנעלם ומיהרה לחזור הביתה. היא נהגה במהירות, ורק בנס נמנעה התנגשות בינה ובין ג'יפ שבא מימין. "מזל שאין כאן שוטר", חלפה מחשבה במוחה של שושי, והיא המשיכה לנסוע במהירות.

"ראיתם את זה?" התנשם יוסף מורחי, חיוור ומבוהל, "ממש מטורפת!" הוא עצר את הג'יפ, כדי שרונן יוכל לרדת. רונן, המום ממה שראה, המשיך עוד רגע לשבת לצדה של נעמי.

"אתה יורד כאן, חביבי, לא?" זירז אותו יוסף מורחי. ומלכה ורסנו, שישבה ליד הנהג, קראה לעברו: "תודה לך בעד הכל, רונן, באמת תודה".

הג'יפ החל לנסוע ונעמי, שישבה במושב האחורי, סובבה את ראשה אחורנית, שתוכל להמשיך ולראותו.

הוא לא חדל לרוץ עד שהגיע לבניין שבו גר. דלת הכניסה לבניין היתה פתוחה והוא נבלע במעלית. הוא פתח את הדלת המפתח שלו.

שושי מיהרה לעברו: "רונן!" צעקה בקול שהתערבבו בו שמחה וזעם. שלומיק התפרץ בכעס: "את לא תחבקי אותו עכשיו, לכי טלפני למשטרה שהוא הגיע" "הוא הבן שלי, ואתה לא תגיד לי מה לעשות".

רונן נסוג לאחור ופנה לעבר החדר שלו. "עמוד! אתה לא הולך לשום מקום! איפה היית היום?"

"ב...בית־חולים".

"מה עשית בבית־חולים?" סינן שלומיק מבין שיניו.

"תעזוב אותו. הוא משקר מפחד" הטיחה שושי בבעלה, "לי הוא יספר את האמת. איפה היית היום רונן?"

"הייתי בבית־החולים", חזר רונן על מה שאמר קודם.

"תמציא משהו אחר", האדימו פניה של שושי.

"אני לא ממציא כלום".

"שאלתי אותך, מה עשית בבית־החולים?" החזיר שלומיק לעצמו את שבט החקירה.

"הבאתי לשם חבר".

"דווקא אותך שלחו ללוות חבר לבית־החולים? שמעתי שאפילו לא הגעת לבית־הספר היום. לאן הלכת בבקר?"

"אולי תגיד לנו איך קוראים לחבר הזה ומה קרה לו...."

"קוראים לו אביגדור, ועקץ אותו נחל ארסי".

"תפסיק לבלבל את המוח עם הסיפורים האלה", אמרה שושי.

שלומיק הניח יד כבדה על כתפיו של רונן: "אנחנו נברר את האמת, רונן. יש לך עשר דקות להתרחץ ולהחליף בגדים. אנחנו נוסעים לבית־החולים".

סוף

דורית אורגד

טלי

שמי מוטי.
אני לומד בכתה ד'.
אינני אוהב בנות.
יותר לא אספר לכם.
– מדוע?
בעצמכם תבינו.

כל הענין התחיל בזה, שהמורה הציעה לנו להתכתב עם ילדי כתה ד' אחת בירושלים (במסגרת הנושא "הכתב והמכתב". כך אמרה).

אנחנו הסכמנו, כמובן.

המורה הביאה לנו את רשימת הילדים שבירושלים והציעה לנו לעשות הגרלה – מי יכתב למי.

הסכמנו. כלנו קצת התרגשנו.

העליתי פתק מקפל מתוך הקערה, שהעבירה המורה בכתה. ישרתי אותו בקצר־רוח ולעיני הודקרו שתי מילים נוראות. בפתק היה כתוב: טלי לבני.

ברגע הייתי בטוח, שטלי הוא שם של בת... הצצתי בדמי, שכני לשלחן, והבנתי, שכבר הציץ בפתק שלי. על פניו הופיע חיוך רחב – רחב. הוא נפנה אל מירי ולחש לה:

– "תראי, איזה רעש יעשה מוטי! הוא 'הגריל' בת..."

הילדים התלחשו. מישהו צחק. משתי שאני מסמיק. רציתי לקרע את הפתק האים לקרעים... אבל לפתע הבנתי, שכלם מצפים לזה. הדבר יגרם להם שמחה עצומה... הם יספרו על זה לכל ילדי השכונה!... ולכן, כאשר שאלה המורה למי יש הערות – שתקתי. כל ילדי הכתה הציצו בי בתמהון: "מה? מוטי מסכים לכתב מכתבים לילדה?"

וותי פנתה אלי ועשתה העויה מרגיזה. רציתי כבר לקום אליה, אך באותו רגע ראיתי את המורה שולחת אלי מבט מעודד וחיוך של חבה. חזרתי וישבתי על מקומי.

כך התחלתי לכתב אל טלי.

תחלה היו המכתבים שלי קצרים, ואפלו מרגיזים. רציתי שטלי תכעס לה ושתפסיק לכתב. אך היא היתה עונה תמיד באריכות, ובכל פעם היה לה ענין חשוב לספר לי.

בעצמי לא הרגשתי, איך נעשו מכתבי ארכים יותר וחביבים יותר... ויודעים אתם מהו? כשאני חוזר מבית־הספר, אני רץ תמיד לתבת הדאר... וכשאני רואה את המעטפה שעליה כתב־היד המיחד של טלי, אני ממהר להביא את הדאר הביתה. אם אין מעטפה כזאת בתבה, אני עונה לאמא, השואלת אם הגיעו מכתבים, כך:

– "אני יודע? לא הלכתי לראות..."

אני יודע, שזה לא יפה... אני רק לא יודע מדוע אני עושה זאת.

כשבוע שעבר שלחה לי טלי את תמונתה. היא עצמה החליטה לעשות זאת, ואף בקשה לקבל את תמונתי, "כדי לדעת, לפחות, איך נראה הילד, שיש לו כתב־חרטומים שכזה...".

נעים לראות את טלי שבתצלום. כך בדיוק תארתי אותה לעצמי: מחיכת מאזן עד אזן, כאלו הצלם הוא האיש המצחיק ביותר בעולם...

אין לי מה לספר עוד. רק דבר אחד: אני מפסיק להלחם בילדות. טלי היא נחמדה. וחוץ מזה: גם אמא־של־כל־ילד היתה פעם ילדה...

ירדנה הדס

איור: הגה אורדן

על המסך

בילבי חוזרת

איזה כיף, חשבתם לעצמכם פעם בשקט מה קרה לבילבי הג'ינג'ית הכי מפורסמת בקולנוע. אז ככה, בילבי השובבת קיימת. והנה כמו בקסמים. ובמיוחד לחופש הגדול יש סרט חדש מתוק מתוק עם בילבי שלנו. לסרט קוראים "ההרפתקאה החדשה של בילבי" ומבוסס על ספר הנעורים הקלאסי של הסופרת השבדית אסטריד לינדגרן.

בילבי היא התגשמות חלומם של כל ילד וילדה. היא עושה ככל העולה על רוחה ומכייפת כל היום. בעצם למה לא? הרי היא רק ילדה. ומוכשרת באופן בלתי רגיל. יש בה תבונה ותוש הומור וכוחות פיסיים על טבעיים. בסרט שלפנינו בילבי יתומה מאם ומתגעגעת אליה נורא. כשהיא צריכה עזרה, היא מפנה מבט לחור בעננים ודמות אמה נשקפת אליה. היא חיה על אוניה עם אביה הקברניט מחוללת סערות ומהוממת. נפגשת עם ילדים, מחלקת גלידות וממתקים בקיצור בילבי זה יופי יופי של ילדה.

בילבי (תמי ארין) ואביה רב החובל (נין שוק)

את בילבי מגלמת בכשרון רב הילדה תמי ארין שנבחרה לתפקיד מבין 800 מועמדות. התחרות היתה קשה אך תמי היא ללא ספק בילבי האידיאלית. מטבעה היא ילדה שופעת חיים, שובבה וחמודה.

התפקיד בסרט גרם לה התרגשות רבה והיא נהנתה מכל רגע בהסרטה. הכי הכי, להשתולל, להתגלגל לצחוק ולשעשע, וזהו בילבי.

טעמה האישי - להקת ווהם, וויטני יוסטון, משפחת קוסבי וחופשי על הבר. כן כמעט שכחנו היא נורא אוהבת להתלכלך. אבל אסור לשכוח שהיא רק ילדה.

לכו לראות את בילבי בהרפתקאה החדשה תהנו מכל רגע. יופי של סרט. חבל רק שאין דיבוב עברי בסרט, רק תרגום.

איקי שובל

שוקולד מריר מאוד

מאת: חוה חבושי
ציורים נאוה ברזה
סדרת שעת קריאה,
הוצאת מסדה

לא הכל בעולמם של הילדים מתוק, כפי שאולי מקבל לחשב, ולפעמים אפלו השוקולד מריר מאד.

ארבעת הספורים בספר עוסקים בנושא החברות, חברות המסגלת לעמד במבחן של כאב ושכול (צריך ללכת אל גיא); חברות ואמונות בין ילד וילדה (שוקולד מריר מאד), חברות הנוצרת בין יריבים בלב (הסוד), וחברות וסובלנות לחריג, לזר (שעור קרטה).

על אף שהספר מופיע בסדרת "שעת קריאה", המתאימה לילדים המתחילים לקרא, הספורים עפ"י תכנם מתאימים לילדים גדולים יותר, בני 8–11.

ישורון